

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**ISLAMISTICKÝ TERORISMUS
A SEBEVRAŽEDNÝ TERORISMUS**

Autor práce: Miloš Zvelebil

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: doc. Ing. Dr. Štefan Danics, Ph.D.

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2022

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 6, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Miloš Zvelebil

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: Příbram

Název bakalářské práce: Islamistický terorismus a sebevražedný terorismus

Název bakalářské práce v anglickém jazyce: Islamism Terrorism and Suicide Terrorism

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

Vedoucí bakalářské práce (jméno a příjmení, titul):

doc. Ing. Dr. Štefan Danics, Ph.D.

Datum zadání bakalářské práce (měsíc, rok): listopad 2020

Cíl bakalářské práce:

Hlavním cílem bakalářské práce je vymezit islamistický terorismus jako aktuální bezpečnostní hrozbu pro demokratické státy a jejich občany. Analyzovat aktuální projevy islamistického terorismu, včetně jeho nositelů.

Vedlejším cílem je objasnit protiteroristickou politiku Evropské unie, včetně České republiky.

Student: Miloš Zvelebil	11. 3. 21 datum	 podpis
Vedoucí práce: doc. Ing. Dr. Štefan Danics, Ph.D.	11. 3. 21 datum	 podpis

Schvaluji zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	25. 5. 2021 datum	 podpis
Prorektorka pro studium a vnitřní záležitosti: RNDr. Růžena Ferebauerová	26. 5. 21 datum	 podpis
Pověřený rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	31. 5. 2021 datum	 podpis

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucí(ho) a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce doc. Ing. Dr. Štefanu Danicsovi, Ph.D.
za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

ZVELEBIL, M. *Islamistický terorismus a sebevražedný terorismus: bakalářská práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2020. 74 s.
Vedoucí: bakalářské práce: doc. Ing. Dr. Štefan Danics, Ph.D.

Klíčová slova: terorismus, islám, atentát, džihád, ISIS, IS, Daeš, útok

Bakalářská práce analyzuje islamistický a sebevražedný terorismus jako bezpečnostní hrozbu nejenom pro evropské státy, ale zejména pro jejich občany. Jako hlavního aktéra islamistického a sebevražedného terorismu autor zkoumá Islámský stát. Dále autor mapuje aktuální protiteroristická opatření ze strany Evropské unie a České republiky, včetně důležitých bezpečnostních dokumentů, které věnují velkou pozornost preventivním opatřením. V praktické části práce autor zjišťuje prostřednictvím dotazníků povědomost české veřejnosti ohledně míry nebezpečnosti islamistického a sebevražedného terorismu. A jak česká veřejnost vnímá efektivnost protiteroristických opatření ze strany Evropské unie a České republiky.

ABSTRACT

ZVELEBIL, M. *Islamist terrorism and suicide terrorism: bachelor thesis*. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2020. 74 p. Supervisor: doc. Ing. Dr. Štefan Danics, Ph.D.

Key words: terrorism, islam, assassination, jihad, ISIS, IS, Daesh, attack

The bachelor thesis analyses Islamist and suicide terrorism as a security threat not only for European states, but especially for their citizens. The author examines the Islamic State as the main actor of Islamist and suicide terrorism. Furthermore, the author maps the current counter-terrorism measures by the European Union and the Czech Republic, including important security documents that pay great attention to preventive measures. In the practical part of the thesis, the author investigates the awareness of the Czech public regarding the level of danger of Islamist and suicide terrorism through questionnaires. And how the Czech public perceives the effectiveness of counter-terrorism measures by the European Union and the Czech Republic.

Obsah

Úvod.....	9
1 Cíl a metodika bakalářské práce	10
2 Vymezení terorismu a jeho typologie	11
2.1 Islamistický terorismus.....	14
2.1.1 Islám jako náboženství a jeho pět pilířů.....	15
2.1.2 Džihád a jeho různá pojetí	22
2.2 Sebevražedný terorismus a další vlny terorismu	25
2.2.1 Náboženský terorismus	27
2.2.2 Globální terorismus.....	28
2.2.3 Politický terorismus	30
3 Islámský stát.....	31
3.1 Vznik Islámského státu	31
3.2 Černá vlajka.....	33
3.3 Profily bojovníků ISIS.....	34
3.4 Teroristické útoky Islámského státu na energetický sektor.....	35
4 Protiteroristická opatření a bezpečnostní dokumenty	37
4.1 Opatření na území Evropské unie.....	37
4.2 Opatření na území České republiky	38
4.3 Europol	40
4.4 TE-SAT	41
5 Empirické šetření	46
5.1 Příprava dotazníku a jeho realizace.....	46
5.1.1 Základní charakteristika a metodologie	46
5.1.2 Struktura empirického šetření	46
5.2 Realizace výzkumu.....	48

Závěr	64
Seznam použitých zdrojů	66
Seznam zkratk	69
Seznam obrázků a příloh.....	70
Seznam tabulek a grafů	71
Příloha č. 1. – Formulář dotazníkového šetření	72

Úvod

Islamistický terorismus je po celá staletí hrozbou nejen pro státy, ale také pro jejich občany. Terorismus se může týkat jakéhokoliv občana na jakémkoliv místě, a právě proto je tento nekonvenční způsob boje tak hrozivý. Pojem terorismus vychází z latinského slova „terrere“, nesoucí význam hrůzy, chaosu a šíření strachu. Tento druh strategie vytváří tlak na civilní obyvatelstvo, a to následně vytváří tlak na stát. Díky dnešním technologiím je realizace teroristických útoků mnohem snadnější, a proto může vznikat nárůst těchto aktů mířených na veškeré obyvatelstvo.

V této bakalářské práci autor vymezí pojem terorismus a vytyčí určité definice. Dále je v této práci vymezen islamistický terorismus a jeho specifika. Zároveň autor vysvětlí pojem džihád, který se dělí na velký džihád a malý džihád a pro mnohé je chápán v užším pojetí jako svatá válka. Autor v této bakalářské práci rozebere další formy terorismu, primárně však sebevražedný terorismus. Dále se autor zaměří na ideologii, projevy a vznik Islámského státu, který přitahuje pozornost celého světa z mnoha důvodů. Jedním z těchto důvodů je nepochybně brutalita, kterou se Islámský stát prezentoval.

V další části této bakalářské práce se autor zaměří na protiteroristická opatření a bezpečnostní dokumenty, které se týkají terorismu a snaží se ho nějakým způsobem eliminovat. Autor v této části bakalářské práce objasní opatření proti terorismu na území Evropské unie a na území České republiky. Následně autor rozebere význam Europolu v boji proti terorismu, a to včetně jeho každoročních zpráv pod názvem TE-SAT.

Praktická část bakalářské práce se zaměřuje na výzkum, který má zmapovat názory a znalosti v oblasti terorismu od českých respondentů. Pomocí dotazníkového šetření autor zjistí, zda je veřejnost připravena na teroristické útoky a zda je si vědoma, jak postupovat v případě napadení. Součástí tohoto šetření je také zjištění, zda se respondenti ve své zemi cítí bezpečně.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Hlavním cílem bakalářské práce je vymezit pojem islamistický terorismus a upozornit na něj jako na aktuální bezpečnostní hrozbu pro demokratické státy a jejich občany. Dalším cílem práce je analyzovat aktuální projevy islamistického terorismu, včetně jeho nositelů. Neméně důležitým cílem práce je objasnit protiteroristickou politiku Evropské unie, včetně České republiky.

V druhé kapitole bude práce zaměřena na vymezení pojmu terorismus a na jeho typologii. Dále bude rozebrán islamistický terorismus spolu s náboženstvím, které se terorismu dotýká. V této kapitole bude také rozebrán pojem džihád, který je chápán jako svatá válka.

Ve třetí kapitole se autor zaměří na Islámský stát, který je známý pod zkratkami IS, ISIS nebo Daeš. Zaměření se bude týkat projevů, ideologie, vzniku a profilů bojovníků této organizace.

V následující kapitole budou objasněny protiteroristická opatření a bezpečnostní dokumenty týkající se terorismu. V této části budou zejména objasněny opatření na území Evropské unie a České republiky. Dále bude objasněn význam Europolu v boji proti terorismu, včetně jeho každoročních zpráv pod zkratkou TE-SAT. V tomto ohledu autor využije posledních dvou výročních zpráv Europolu, aby mohl naznačit určité trendy v oblasti terorismu a islamistického terorismu.

V poslední kapitole, tedy v páté kapitole, budou znázorněny výsledky empirického šetření, mířeného na veřejnost a jejich pohled na terorismus. Výsledky budou znázorněny pomocí grafů.

V závěru bakalářské práce budou uvedeny výsledky dotazníkového šetření, kterého se zúčastní 100 respondentů.

2 Vymezení terorismu a jeho typologie

Název „terorismus“ vychází z latinského slova „terrere“, které znamená šíření strachu, hrůzy, chaosu apod. Terorismus je určitým druhem strategie, uvnitř kterého dochází k psychologickému vydírání. Díky dnešním technologiím je realizace teroristického útoku mnohem jednodušší, a to nejen pro skupiny, ale i pro jednotlivce, kteří mají jasný cíl.

Hlavním důvodem strategie, která využívá psychologické vydírání, je válčení. Válčení je pro státy stále nákladnější. Navíc by slabší protivník ve stejných podmínkách neměl takové šance na úspěch, proto hraje „hru“ tímto způsobem. Než aby vedli útok konvenčním způsobem, je daleko výhodnější vést tento způsob boje. „*Terorismus si klade za cíl, nikoliv fyzické vítězství nad vojenským nepřítelem na konkrétním území, nýbrž psychologický nátlak a vydírání.*“¹ To znamená, že cílem terorismu je šířit strach, děs, nejistotu a hysterii. Záměrem je zmocnit se myšlení, nikoliv prostoru.

Teroristé útočí na silné stránky tak, že napadnou ty slabé, tzn. že útočí na nehlídané objekty nebo využívají civilisty jako cíl svého útoku. Lidé se bojí a nutí stát, aby zavedl různá opatření a o své občany se postaral. Teroristé tak díky útoku, který pro ně byl minimální finanční zátěží, způsobí mnohem více škod, například nahlášení falešných bomb v hlavních městech. Lidé mají strach a pocit nejistoty. Neví, zda nahlášení mají považovat za hloupý vtip, nebo zda mají brát hrozbu útoku vážně. Nicméně stát nemůže jen nečinně přihlížet. Musí povolat policisty společně s vojáky, aby zajistili obyvatelstvu bezpečí a dohlíželi na běžný chod města.

„Dostatečně opodstatněná hrozba násilím je stejně významná jako násilí samo.“²

Co se týče definice terorismu, jsou zde velké nejasnosti. Mnoho představitelů zveřejnilo svůj pohled na věc a vyjádřili svůj názor ohledně těchto definic.

Podle Hoffmana je problém u definice terorismu v přílišném zobecnění nebo naopak vyloučení mnohých aktivit a tím je definice omezená. Avšak v latinském substantivu znamená terror – strach, zděšení. V latinském verbu terreo se jedná

---

¹ SOULEIMANOV, E. (ed.) *Terorismus – pokus o porozumění*. Praha, 2010. s. 40.

² SOULEIMANOV, E. (ed.) *Terorismus – pokus o porozumění*. Praha: 2010. s. 43.

o nahánění strachu nebo strašení. Řada expertů se shodla na tom, že terorismus je formou násilného zastrašování a že podstatnou vlastností je právě násilí.

Podle Kaourase je největším problémem definice to, zda má být definován spíše normativně nebo nikoliv.³

Podle Ganora se v odvětví terorismu používá rčení „pro jednoho teroristu – pro druhého bojovník za svobodu“ a pokud je terorismus chápán čistě jako metoda, tak není vyloučeno, že bojovník za svobodu užije teroristického násilí. Ganor navrhuje definici terorismu, která zní: „*úmyslné užití nebo hrozbu užití násilí proti civilistům nebo civilním cílům (targets) za účelem dosáhnout politických záměrů (aims)*“.

Ganor systematizuje tři prvky:

- násilný aktivismus,
- s politickým záměrem,
- zacílený na civilní cíle – osoby nebo objekty.⁴

Napříč tomu Laquer považuje za nejlepší vymezení terorismu definici Ministerstva obrany Spojených států amerických z roku 1990 která zní: „*Nezákonné použití nebo vyhrožování užitím síly, či násilí proti jedincům nebo majetku za účelem přinutit nebo zastrašením vlády nebo společnosti, často se záměrem dosáhnout politických, náboženských nebo ideologických cílů (účelů – objectives)*.“

Laquer s odvoláním na tuto definici rozšiřuje Ganorovu systematizaci na:

- nezákonný násilný aktivismus,
- politický, náboženský nebo ideologický záměr,
- zacílený na civilní cíle (osoby nebo objekty),

Laquer přitom namítá, že „*snad jediná obecně odsouhlasená charakteristika terorismu spočívá v zahrnutí násilí nebo hrozby násilím*.“ Prvek – násilí nebo hrozba násilím – obsahuje jak organizovaný zločin, tak zákrok mírumilovného zubaře.

---

³ MAREŠ, Miroslav. *Terorismus v ČR*. Brno, 2005. s. 17–19.

⁴ ČESKO *Opravdu rozumíme současnou epidemii sebevražedných teroristických útoků?* [online]. 2021 [cit. 2022-22-012] Dostupné z WWW: <<https://vojenskerozhledy.cz/kategorie-clanku/bezpecnostni-prostredi/opravdu-rozumime-soucasne-epidemii-sebevrazednych-teroristicky-utoku-pokus-o-systematizaci-pojmu-terorismus>>.

Na základě takto širokého až vágního pojetí terorismu by mohl být na seznamu teroristů víceméně kdokoliv.⁵

Guelke je toho názoru, že většina definic řadí terorismus do oblasti zločinu, a dokonce je považován za trestný čin. Na druhou stranu existují případy, kdy teroristický akt nemusí být trestný.⁶

Dalším cílem je přenést válku na území nepřítele. Teroristé se neskrývají, ale pohybují se mezi nepřáteli, využívají dnešních možností dostat se bezproblémově do hlavních měst, do míst, kde je velký shluk lidu apod. Útok na nepřátelské území si klade za cíl vyvolat v lidech pocit nebezpečí. Toto je metoda náhodného zabíjení nevinných lidí, která zaručeně funguje. Útok může být proveden kdekoliv a kdykoliv. To je jedním z hlavních důvodů, proč se mezi lidmi tolik šíří panika. Útok může být proveden klidně i tam kudy každý den lidé chodí do zaměstnání nebo vyzvedávají dítě z mateřské školky. Psychologická válka je vedena pomocí médií, proto se u vraždy teroristé i natáčejí a chtějí, aby se video dostalo mezi lidi a tím se opět šířil strach.⁷

Podle Bruce Hoffmana se v období Velké francouzské revoluce (1793–1794) se terorismus objevil poprvé v pozitivním znění, kdy byl používán k nastolení pořádku ve státu a byl označován jako „régime de la terreur“. Byl označován jako nástroj státu, avšak na konci 19. století se tyto činy začaly používat protistátně různými organizacemi, nejvíce anarchistickými. Později na počátku 20. století byl terorismus používán nacionalistickým hnutím, nejvíce na Balkáně. Ve dvacátých a třicátých letech se rozšířilo používání teroristických metod v totalitních státech například v nacistickém Německu nebo ve fašistické Itálii. Po druhé světové válce se teroristické útoky začínají přiřazovat k partyzánství. Také se stávají součástí ultralevicových či tzv. národně-osvobozeneckých hnutí.

Následně v období šedesátých let se terorismus podílel na vzniku palestinského státu a v tomto období se začali tyto metody objevovat i v Americe a západní Evropě. V osmdesátých letech se nahlíželo na západ s tím, že zde byl aplikován terorismus

---

⁵ LAQUER, Walter. *The New Terrorism, Fanaticism and the Arms of Mass Destruction*. New York 1999, s. 5–6.

⁶ MAREŠ, Miroslav. *Terorismus v ČR*. Brno, 2005. s. 18–19.

⁷ SOULEIMANOV, E. (ed.) *Terorismus – pokus o porozumění*. Praha, 2010. s. 40–47.

na západní civilizaci Moskvou a státy východního bloku. Poté svou pozornost získaly státy jako Sýrie, Irán apod.

V počátku devadesátých let se začal rozšiřovat islamistický terorismus a začínají se více rozšiřovat ilegální obchody spojené s drogami. V roce 1995 se objevují první útoky například na město Oklahoma City a Tokio. Islamistický terorismus začal být spojován s náboženským fanatismem a fundamentalismem.⁸

Rozdíl mezi klasickou válkou a terorismem je ten, že v případě války, může být obyvatelstvo mobilizováno do bezpečnějšího místa, to ovšem přináší ekonomickou zátěž. V případě teroristických útoků se stát dostává do role vydíraného objektu. Aktéři působí negativně na obyvatelstvo, které ve strachu tlačí na stát, aby je nepřítele zbavil. Cílem teroristických útoků je destabilizace státu, vynucení změny vnitřní nebo zahraniční politiky, vytvoření atmosféry strachu nebo snížit věrohodnost či autoritu státu.⁹

„Z psychologického hlediska je tedy terorismus činem, který má politickou motivaci a je navržen tak, aby usiloval o politickou změnu (nebo o obvinění ze současného politického vlivu.“¹⁰

2.1 Islamistický terorismus

V současnosti je tento typ terorismu nejzávažnější globální hrozbou, která se týká i České republiky. Určitá část islámského terorismu jedná fanaticky a prosazuje některá islámská dogmata. Islámský terorismus potlačuje lidská práva a jedná intolerně, což nemusí být vždy označováno jako teroristický akt.

Podle Kropáčka si Islámský terorismus účelně vybírá z Koránu jen určitá témata a chápou tak Korán po svém. Tato forma terorismu je velmi neústupná, nesnášenlivá a nepřizpůsobivá. Ostatní, jinak smýšlející musí snášet tvrdou kritiku.

Mendel tvrdí, že cílem islamismu je vybudování teokratické společnosti se stejnými cíli, které zahrnují to, že islám je jediné pravidlo politického života a Bůh je jediným politickým suverénem.¹¹

---

⁸ MAREŠ, Miroslav. *Terorismus v ČR*. Brno, 2005. s. 17–18.

⁹ EICHLER, Jan. *Terorismus a války v době globalizace*. Praha, 2010, s. 142–143.

¹⁰ Shortland, N. *The Psychology of Terrorism*. United Kingdom, 2020. s. 10 přeložil Miloš ZVELEBIL.

2.1.1 Islám jako náboženství a jeho pět pilířů

Krátce po smrti proroka Muhammada byly zdůrazněny velmi podstatné aspekty náboženského života raných muslimů, které jsou symboly víry posilující zbožnost a společnou identitu. Tato povinnost vůči Bohu se nazývá 'ibádát a obsahuje pět pilířů islámu, které se označují jako arkán. Podstatou těchto pěti pilířů je vyznání víry, modlitba, almužna, půst a pouť do Mekky. Pro každého muslima je dodržování těchto pěti pilířů zásadní bez ohledu na to, k jaké organizaci, skupině nebo sektě patří. Tyto zásady nesmí být prováděny slepě a vykonávání těchto povinností muslimům přináší radost, požehnání a dodává jim duchovní smysl jejich životů.¹²

„Středověký muslimský učenec Hamíd al-Ghazzálí (zemřel roku 1111) to stručně shrnul následujícím způsobem: „Každý akt zbožnosti má vnější a vnitřní stranu, slupku a jádro.““¹³

První pilíř islámu – vyznání víry (Šaháda)

„Vyznávám, že není božstva kromě Boha a Muhammad je posel Boží.““¹⁴

Prvním pilířem je Šaháda, která je zároveň nejdůležitějším pilířem islámu. Šáhada je součástí každé denní modlitby a tento výrok každý muslim zopakuje třikrát před svědky. Jakékoliv přidružování se k Bohu nebo uznávání tvrzení, že by mohla existovat jakákoliv entita, která by se podílela na unikátní jedinství Boží, se arabsky nazývá Širk. Širk je pro muslimy hříchem. Tohoto hříchu se již dopustili pohanští Arabové, kteří uctívali mekkánské bohyně, známé jako dcery Alláhovy. Muslimové uznávají prohlášení „není božstva kromě Boha“ a toto prohlášení je velikou výzvou pro ostatní náboženství.

Druhou částí šahády je stvrzení Muhammadovo proroctví, že je skutečně Prorokem Božím. V Muhammadově domovské Arábii nejdříve přijala jen hrstka židů toto stvrzení a ostatně ho jeho pohanští krajané zesměšňovali. Křesťané i po Muhammadově smrti zpochybňovali, že by Muhammad mohl být Prorokem, a tak

---

¹¹ MAREŠ, Miroslav. *Terorismus v ČR*. Brno 2005, s. 247–248.

¹² HILLENBRAND, Carole. *Islám: historie, současnost a perspektivy*. Praha, 2017, s. 80 přeložila Jitka JENÍKOVÁ.

¹³ HILLENBRAND, Carole. *Islám: historie, současnost a perspektivy*. Praha, 2017, s. 80 přeložila Jitka JENÍKOVÁ.

¹⁴ HILLENBRAND, Carole. *Islám: historie, současnost a perspektivy*. Praha, 2017, s. 80–81 přeložila Jitka JENÍKOVÁ.

jsou popsané v druhé části šáhady jako nepřátelé. Více než miliarda a půl muslimů svými modlitbami svého Proroka posilují pokaždé když se modlí. Pro islám je také velice důležitá jedinstvo Boží, označována jako tawhíd a v Koránu je psáno, že označení Ježíše jako součásti božství je smrtelný hřích.¹⁵

„Vlastníci Písma! Nepřehánějte v náboženství svém a mluvte o Bohu jediné pravdu! Vskutku mesiáš Ježíš, syn Mariin, je pouze poslem Božím a slovem Jeho, které vložil do Marie, a duchem z Něho vycházejícím. A věřte v Boha a posly Jeho a neříkejte: „Trojice!“ Přestaňte, a bude to tak pro vás lepší. Bůh vskutku je jediným Bohem, On povznesen je nad to, aby měl dítě, vždyť náleží Mu vše, co na nebesích je i na zemi; a Bůh dostatečným je ochráncem.“¹⁶

Šahádu musí odříkat každý muslim alespoň jednou za život. Musí jí pronést nahlas, upřímně a musí jasně porozumět obsahu. Muslimové tím, že celý život, denně recitují šahádu, posilují její sílu a právoplatnost a snaží se přivést lidi na cestu, kde je Bohem jen jediný Bůh.¹⁷

Druhý pilíř islámu – modlitba (Salát)

Dalším důležitým pilířem islámu je modlitba. Tato modlitba obsahuje mnoho pohybů a slov, kterými muslimové projevují náklonost vůči svému Bohu. Díky pravidelnosti těchto rituálních modliteb je zajištěno, že muslimové nezapomenou na hlubší význam svého života. Salát muslimové společně provádějí po celém světě. Když jsou mimo domov, mohou tak najít útěchu prostřednictvím společného rituálu. Mnohým muslimům dodávají tyto modlitby smysl a zároveň utváří strukturu jejich života.

Muslimové, kteří přicházejí do puberty, začínají provádět Salát, ale k modlitbám jsou povzbuzováni již od raného věku. Muslimové rozdělují modlitby na modlitbu du'á, která je soukromou modlitbou, může se odehrávat kdykoliv a nejsou k ní vázány žádná zvláštní pravidla. Při této modlitbě nejsou předepsané žádné speciální pohyby. Obsahem takovéto modlitby může být například prosba či pokání. Při zaměření na modlitbu salát, jsou zde značné rozdíly. Salát se provádí pětkrát denně. Existují striktní pravidla, jak má

---

¹⁵ HILLENBRAND, Carole. *Islám: historie, současnost a perspektivy*. Praha, 2017, s. 80–81 přeložila Jitka JENÍKOVÁ.

¹⁶ WARNER, Bill. *Dvouhodinový korán*. Brno, 2018, s. 87.

¹⁷ HILLENBRAND, Carole. *Islám: historie, současnost a perspektivy*. Praha, 2017, s. 82 přeložila Jitka JENÍKOVÁ.

modlitba probíhat, jsou určeny pohyby, které se provádějí při modlení a musí probíhat v arabštině.¹⁸

Muslimy k modlitbě vyzývá amplion, a to za úsvitu, v poledne, odpoledne, při západu slunce a v noci. V místech, kde žijí muslimové, můžete pětkrát denně slyšet tato slova, která zvou k modlitbě.¹⁹

„Bůh je převeliký. (čtyřikrát)

Vyznávám, že není božstva kromě Boha.

Vyznávám, že Muhammad je posel Boží.

Vzhůru k modlitbě (salát)! (dvakrát)

Vzhůru k blahodárnému činu! (dvakrát)

Bůh je převeliký. (dvakrát)

*Není božstva kromě Boha.*²⁰

Modlitby jsou doprovázeny sekvencemi pohybů, které se nazývají rak'a. Během tohoto cyklu musí muslim provést několik pohybů či postojů. Tyto pohyby symbolizují aspekty muslimovy víry v Boha. Například stání v cyklu modlení symbolizuje stanutí před Bohem v Soudný den, během kterého Bůh vydá rozsudek celému lidstvu a klanění znázorňuje žádost o Boží odpuštění.

Počet těchto cyklů rak'a se liší podle denní doby:

- dva se provádějí za úsvitu,
- čtyři v poledne, odpoledne a za soumraku,
- tři v noci.

Některé pohyby jsou povinné, některé pohyby muslimové provádět nemusí, pokud k tomu není vhodná příležitost, například se necítí zdraví anebo z jiných důvodů

---

¹⁸ HILLENBRAND, Carole. *Islám: historie, současnost a perspektivy*. Praha, 2017, s. 83 přeložila Jitka JENÍKOVÁ.

¹⁹ HILLENBRAND, Carole. *Islám: historie, současnost a perspektivy*. Praha, 2017, s. 85 přeložila Jitka JENÍKOVÁ.

²⁰ HILLENBRAND, Carole. *Islám: historie, současnost a perspektivy*. Praha, 2017, s. 85 přeložila Jitka JENÍKOVÁ.

nemohou pohyby provést. Při každém provedení rak'a je zmíněna fráze „Alláhu akbar“, tedy Bůh je převeliký. Následuje recitace z první kapitoly Koránu, která je známá jako fátiha:²¹

*„Ve jménu Boha milosrdného, slitovného. Chvála Bohu, Panu lidstva veškerého, Milosrdnému, Slitovnému, vládci Dne soudného! Tebe uctíváme a Tebe o pomoc žádáme, veď nás stezkou přímou, stezkou těch, jež zahrnuls milostí Svou, ne těch, na něž jsi rozhněván, ani těch, kdo v bludu jsou.“*²²

Jako zvláštní den zbožnosti zvolil muslimský Prorok Muhammad pátek. V tento den se musí všichni muslimové jednou týdně účastnit společné modlitby v mešitě. Než modlitba začne, tak imám, který stojí na druhém nejvyšším stupni kazatelny a přednese kázání, známé jako chutba.²³

Korán k tomuto dni říká:

*„Vy, kteří věříte! Když voláno je k modlitbě v den páteční, pospíchejte vzpomínat Boha a zanechte obchodování! To bude pro vás lepší, jste-li vědoucí.“*²⁴

Třetí pilíř islámu – almužna (Zakát)

*„Jestliže dáváte almužny veřejně, je to krásné, jestliže však to činíte skrytě a dáváte chudým, je to pro vás lepší a vymaže vám to vaše špatné skutky.“*²⁵

Třetím pilířem je charita, která se rozlišuje na dva různé typy. Buď je to charita dobrovolná, tedy sadaqa anebo je to charita povinná, tedy zakát. Nejdříve tato charita byla čistě dobrovolná, avšak postupem času se z toho stala povinnost. Darováním finančních prostředků skrze charitu, si muslimové připomínají, že veškeré jejich bohatství, ať je jakkoliv velké či naopak malé, mají propůjčené od svého Boha. Dalšími důvody této charity jsou vděk Bohu za dobročinnost, a očista od chamtivosti a lakoty. Pokud se slovo zakát přeloží doslovně, znamená tedy „to, co očišťuje“. V hadíth, což

---

²¹ HILLENBRAND, Carole. *Islám: historie, současnost a perspektivy*. Praha, 2017, s. 87 přeložila Jitka JENÍKOVÁ.

²² HILLENBRAND, Carole. *Islám: historie, současnost a perspektivy*. Praha, 2017, s. 87 přeložila Jitka JENÍKOVÁ.

²³ HILLENBRAND, Carole. *Islám: historie, současnost a perspektivy*. Praha, 2017, s. 88 přeložila Jitka JENÍKOVÁ.

²⁴ HILLENBRAND, Carole. *Islám: historie, současnost a perspektivy*. Praha, 2017, s. 88 přeložila Jitka JENÍKOVÁ.

²⁵ HILLENBRAND, Carole. *Islám: historie, současnost a perspektivy*. Praha, 2017, s. 89 přeložila Jitka JENÍKOVÁ.

jsou Prorokovy výroky, je zmíněno, že ten, kdo nebude přispívat, čeká ho děsivý trest v příchodu Soudného dne. Existují jisté výjimky pro sociálně slabší občany, kteří jsou od povinnosti darovat majetek či finance na zakát osvobozeni.

Částka, kterou se hradí zakát, je odvozena z majetku, který je vlastněný po celý lunární rok a činí 2,5 procenta. Dříve se podle staré dokumentace hradil zakát ze získaných zemědělských produktů, a to například ve formě obilí, ovoce, případně z drahých kovů. V dnešní době je majetek velice široký pojem a lidé vlastní mnoho komponentů, které sem patří. Muslimové mohou vlastnit různé výnosy z cenných papírů, sklizní nebo různé výtěžky z obchodů, a tak moderní muslimové rozlišují placení daní a placení zakátu, který náleží převážně chudým a potřebným. Většina muslimů platí zakát během ramadánu, což je posvátný postní měsíc, protože věří, že v tomto období bude odměna za dobré skutky výrazně větší

Zakát vybírá zvláštní komise, která dle svého uvážení s vybranými prostředky hospodaří. Ne v každé muslimské zemi je zakát povinností, tudíž se praxe může lišit. Například v Jordánsku, Libanonu a Kuvajtu je zakát čistě dobrovolný. Hlavním důvodem vzniku zakátu je tedy pomoc lidem v nouzi. Tato charita má pomoci například lidem, kteří nemají ideální podmínky pro život či byli postiženi nějakou přírodní katastrofou.²⁶

Čtvrtý pilíř islámu – půst (Sawn)

Během devátého měsíce muslimského lunárního kalendáře, známého jako ramadán, je mezi muslimy dodržován půst. Nejedná se jen o určitý rituál, nýbrž se jedná o povinnost, která má hluboký náboženský význam. Během ramadánu, tedy celého tohoto měsíce, se muslimové cítí nejbližší k Božímu požehnání. Po celý měsíc muslimové během dne trpí hladu a žízní, díky čemuž se dokážou vcítit do milionů lidí po celém světě, kteří chodí spát o hladu a o žízni. Při držení půstu se všichni muslimové cítí stejně. Jak měsíc postupuje, vládne mezi nimi šťastná atmosféra. Tím, že muslimové dodržují půst, dávají svoji víru najevo všem okolo.

Původně byl sawn vytvořen Muhammadem, který zavedl, že půst bude probíhat v den jeho odchodu do Medíny. Později však bylo Prorokem oznámeno, že by půst měl

---

²⁶ HILLENBRAND, Carole. *Islám: historie, současnost a perspektivy*. Praha, 2017, s. 88–90 přeložila Jitka JENÍKOVÁ.

probíhat celý ramadán. Následně se v průběhu tohoto měsíce zavedlo, že zneprátené kmeny skládaly zbraně a neválčily. Tato volba však vždy byla součástí hlubokého islámského významu.

Během půstu se dodržují striktní a podrobná pravidla, která se týkají každého muže a ženy, kteří jsou tohoto půstu fyzicky schopni. Staří, nemocní, mladší děti, těhotné nebo kojící ženy atd. mají výjimku v dodržování půstu. Sawn je zakázaný například menstrující ženě nebo osobě, jejíž život je nějakým způsobem ohrožen. Ten, kdo z nějakého důvodu nemůže půst držet, tak se může postit později stejným počtem dnů.

Půst během ramadánů zahrnuje naprostou abstinenci od jídla, pití, kouření, pohlavního styku a poslechu hudby, a to v době od úsvitu do soumraku. Je doporučeno dát si po soumraku datle a zapít je vodou, než si muslim dá větší jídlo. Poslední pokrm by měl být pozřen krátce před začátkem dne. Společné odříkání a společná jídla po západu slunce vytváří mezi muslimy soudržnost a solidaritu.

Jelikož je ramadán posvátný měsíc, měl by v tomto období muslim vykonávat zbožné skutky, oprostít se od zlých myšlenek a provádět zvláštní modlitby salát at-tarawih, které jsou vyhrazené pro ramadánské noci. Tato modlitba je neobyčejně dlouhá a zahrnuje dvacet či třicet dva rak'at. Salát at-tarawih se provádí v pravidelných intervalech během celé noci až do modlitby za úsvitu a večer po noční modlitbě. Modlitbu doplňují různé pasáže z Koránu a kvůli své náročnosti se muslimové ve vedení modlitby střídají.

Během tohoto měsíce by každý muslim měl také přečíst celý Korán. Zakončení ramadánů se slaví radostnou oslavou, která je známá jako 'id al-fitr. Během této oslavy si muslimové, kteří ramadán úspěšně dokončili, dávají dárky, jedí zvláštní pokrmy a nosí své nejlepší oblečení.

Půst začíná s objevením ramadánského novu nebo po uplynutí třiceti dnů předchozího měsíce ša'bán. Jakmile se za úsvitu na obzoru objeví první paprsek světla, půst daného dne nastane. Jakmile se ale setmí, půst daného dne končí.²⁷

---

²⁷ HILLENBRAND, Carole. *Islám: historie, současnost a perspektivy*. Praha, 2017, s. 90–92 přeložila Jitka JENÍKOVÁ.

Pátý pilíř islámu – pout' (Hadždž)

Tato pout' je pevně spjata s Mekkou, rodištěm Proroka a hlavním městem islámu. Do této Mekky každý rok zavítají miliony muslimů z celého světa, aby naplnili pátý pilíř islámu. Hadždž probíhá v měsíci dhú l-hidždža ve Velké mešitě v Mekce a na místě v jejím okolí. Podmínky pro uskutečnění poutě do Mekky jsou stanovené v Koránu.

Všichni muslimové by měli hadždž aspoň jednou za život vykonat a provádět v okolí Mekky rituály po několik dní. Poutníci musejí být fyzicky zdatní a finančně zajištěni, aby si mohli dovolit cestu a zároveň během své cesty podporovat svou rodinu. Tuto pout' nemají povinnost vykonat mentálně postižení, nezletilí, vězni nebo ženy, které nemají v rodině nikoho mužského pohlaví, aby je po cestě doprovázel. Rituály, které se vykonávají během pouti, jsou velice složité, a tak mnoho muslimů před zahájení cesty věnují spoustu času studiu o tom, jaké způsoby se vykonávají a snaží se pochopit jejich hlubší smysl. Po příchodu do Mekky, muslimové spatří posvátnou stavbu Ka'bu, díky které se v příštím životě podívají Bohu do tváře. Aby mohly být vykonány rituály, je potřeba splňovat podmínky rituální čistoty. Muži i ženy se obléknou do zvláštního oděvu. Ženy musejí mít odhalený ovál svého obličej, ale musejí mít zakryté tělo od zápěstí po kotníky.

Účastníci hadždž se od okamžiku, kdy se ocitnou ve stavu ihrám, tedy ve stavu rituální čistoty, musejí vyhýbat určitým činnostem, například stříhání vlasů nebo nehtů, používání parfémů, sexuálním aktivitám a měli by se vyhýbat také různým hádkám. Každý, kdo vstupuje do ihrámu, musí provést modlitbu, která se skládá ze dvou rak'a a říká „*Tobě k službám, Bože, tobě k službám*“. Tato slova vytvořena Abrahámem muslimové během hadždže často opakují.

Hadždž začíná tak, že den před začátkem pouti se koná zvláštní bohoslužba v Posvátné mešitě v Mekce. Následují jednotlivé fáze, přičemž poutník, v den rozjímání, ve stavu ihrám, sedmkrát proti směru hodinových ručiček obchází Ka'bu. Toto obcházení má znázorňovat a připomínat anděly, které krouží kolem Božího trůnu. Následně se poutník dotýká černého kamene a líbá ho a tím symbolizuje podřízenost Bohu. Pak pokračují na „místo pobíhání“, kde poutníci sedmkrát přeběhnou prostor

mezi pahorky Marwa a Safá. Podle legendy zde pobíhala Hagar, když hledala vodu pro svého syna Izmaela. Podle tradice je toto pobíhání spojeno kolísáním mezi dobrými a špatnými skutky, mezi trestem a odpuštěním.

Následující fází je stání, kdy poutníci navštěvují 'Afarát. Ve stoje zůstávají od poledne až do západu slunce. Během tohoto dne se recituje fráze „Tobě k službám, Bože, tobě k službám“. Na konci dne se účastníci přesouvají do Muzdalify, do údolí, kde stráví noc. Toto shromáždění pro muslimy symbolizuje shromáždění během Soudného dne a vyčkávání na Boží soud.

Následující den se nazývá 'íd al-adhá, den oběti, během kterého si poutníci posbírají oblázky ve velikosti cizrny a s nimi se přesunou k takzvanému kamenovacímu rituálu v Miná. Zde poutníci házejí na tři žulové sloupy, které označují místo, na kterém Abrahám házel kameny po Satanovi. V této Muzdalifě se poutníci zdrží jednu noc a během posledního dne provádí oběti. Během poutního obřadu se obětují různá zvířata jako velbloudi, volové nebo berani. Obřady trvají minimálně pět až šest dní a během ukončení je nutné ukončit stav ihrámu, tím že si muži oholí hlavu a ženy ustrihnou malou kadeř vlasů. Naplněním těchto bodů poutníci získávají velkou přízeň v Božích očích.

Hadždž není jedinou poutí, kterou muslimové provádí. Existuje také 'umra, která je menší poutí, provádí se většinou před velkou poutí a je možné ji vykonat kdykoliv během roku. Ostatně 'umra není náhrada za hadždž, tudíž vykonáním 'umry není naplněn pilíř islámu.

Poutníci, kteří se vrátí domů ke svým rodinám si naplněním tohoto pilíře, vyslouží velkou úctu a titul hádždž. Tato zkušenost muslimy změní. Mnozí z nich po této pouti cítí svoji víru ještě silněji. Pro muslimy je neskutečné to, že kráčeli stejnou cestou, jakou kdysi kráčel Prorok Muhammad. Tato pout' je plná emocí a zážitků a naplní srdce každého muslima radostí.²⁸

2.1.2 Džihád a jeho různá pojetí

„Zabíjejte je všude, kde je dostihnete, a vyžeňte je z míst, odkud oni vás vyhnali, vždyť svádění od víry je horší než zabití. Avšak nebojujte s nimi poblíže Mešity

---

²⁸ HILLENBRAND, Carole. *Islám: historie, současnost a perspektivy*. Praha, 2017, s. 93–98 přeložila Jitka JENÍKOVÁ.

*posvátné, dokud oni s vámi zde nezačnou bojovat. Jestliže však vás tam napadnou, zabte je – taková je odměna káfírům! Jestliže však přestanou... tedy Alláh věru je odpouštějící, slitovný!*²⁹

Džihád se tradičně rozděluje do dvou skupin, na větší džihád, který je považován za důležitější a na menší džihád, který se obecně vykládá jako boj. Cílem velkého džihádu je zbavení se pozemských sklonů a vášní a díky tomu vést správný život. Zatímco malý džihád označuje úsilí o obranu víry.³⁰

Základní povinností džihádu je odevzdávání se do vůle Boží, a to způsobem modliteb, chvalořečit Bohu, dávat almužnu potřebným, konat dobro v souladu s islámským etickým kodexem, potírat zlo v sobě samém i zlo přicházející zvnějšku. Džihád, ale také vyžaduje šíření islámu, a to i silou.³¹

Džihád znamená plnění povinností, které vyplývají z islámu. Pro někoho džihád může znamenat plnění etických principů a pro někoho to může znamenat až „svatou válku“, která je vedena proti bezvěrcům.

Šarí‘a rozděluje džihád na čtyři základní typy:

- džihád srdce – je jako jediný označován za „velký džihád“ a zaměřuje se na konání dobra apod. Ostatní džihády jsou tzv. „menší džihády“;
- džihád jazyka – šíření víry mírumilovnou cestou,
- džihád meče – obrana islámu násilím,
- džihád rukou – charitativní a sociální činnost.³²

Úmrtím, která byla způsobena džihádem, se říká „slzy džihádu“. Zde jsou počty mrtvých za posledních 1400 let:

Křesťané .....60 milionů

Hinduisté .....80 milionů

Buddhisté .....10 milionů

---

²⁹ WARNER, Bill. *Dvouhodinový korán*. Brno, 2018, s. 98.

³⁰ HILLENBRAND, Carole. *Islám: historie, současnost a perspektivy*. Praha, 2017, s. 189 přeložila Jitka JENÍKOVÁ.

³¹ MENDEL, Miloš. *Džihád: islámské koncepce šíření víry*. Vyd. 2., rozš. Brno, 2010 s. 32.

³² ČEJKA, Marek. *Encyklopedie blízkovýchodního terorismu*. Brno, 2007, s. 53.

Afričané .....120 milionů

Celkem .....270 milionů³³

Velký džihád jako etický princip každého věřícího muslima

O větším džihádu se mnohem častěji pojednává v súfijských spisech než v jakýchkoli jiných muslimských náboženských nebo politických textech. Tento koncept se zcela jistě vyvinul ze súfijských zbožných meditací o Koránu a hadíthech. Podle Hárithe al-Muhásibího, který žil v období 781–857, vynaloží jedinec devět desetin úsilí na cestě k Bohu ve svém nitru. Abú'l-Hasan 'Alí Hudžwírí zde cituje „Mudžáhid je ten, kdo vynakládá veškeré úsilí v boji se sebou samým pro dobro Boží“ a „*Musíme se od menšího boje vrátit k tomu většímu*“.

Podle Hudžwírího Prorok považoval pokoření nižší duše za důležitější oproti svaté válce proti bezvěrcům. Větší džihád přináší bohatý a komplexní přístup k niternému duchovnímu rozvoji jedince. Velký džihád je nekonečným bojem proti chybám a nedokonalostem, které oslabuje jedince a ztěžuje cestu k Boží blízkosti.

Malý džihád vnímán na Západě jako svatá válka

Již dříve panovali mezi lidmi, jiného vyznání, než je islámské, že islám je náboženství meče. Jeden západní historik prohlásil, že islám je jedním z nejbojovnějších náboženství, protože uznává svatou válku (džihád). V roce 2008 upořádal Gallup průzkum veřejného mínění, ve kterém bylo zjištěno, že pouze 7 % muslimů z celé světové populace se straní militantnímu extremismu.

Asma Afsaruddin, Júsúf al-Qaradáwí v jedné ze svých knih zmiňuje, že převládajícím významem džihádu se stal boj. Pro skutečný boj, jenž může vést k zabíjení je používán výraz qitál, džihád znamená něco zcela odlišného.³⁴

---

³³ WARNER, Bill. *The Submission of Women and Slaves*, CSPI Publishing, s. 181.

³⁴ HILLENBRAND, Carole. *Islám: historie, současnost a perspektivy*. Praha, 2017, s. 189–191 přeložila Jitka JENÍKOVÁ.

2.2 Sebevražedný terorismus a další vlny terorismu

V rámci typologie terorismu lze podle určitých kritérií (motivace, aktérů, rozsahu, cílů, a podle způsobu provedení) zařadit terorismus do určité skupiny. Nejdůležitějším kritériem je motivace teroristů.

Sebevražedný terorismus

Sebevražedný terorismus je pojem, který tvoří podkategorii terorismu, jehož definice není zatím univerzálně akceptována. Definice sebevražedného terorismu je pevně spjata s definicí terorismu. Toto je jeden z mnoha důvodů, proč by odborné úsilí o vymezení terorismu nemělo polevovat, a navíc mělo ambici postihnout terorismus co nejuniverzálněji.³⁵

„Moderní“ sebevražedný útok můžeme definovat jako násilný, politicky motivovaný útok, uskutečněný po rozvaze a přípravě osobou, která samu sebe spolu s vybraným cílem vyhodí do vzduchu. Předem uvážená jistá smrt pachatele je nezbytnou podmínkou pro úspěch útoku.“³⁶

Sebevražedná mise má jedinečné znaky:

- pachatel jedná úmyslně, s jasným záměrem,
- aktér si je pevně vědom, že úspěšnost mise znamená jeho smrt,
- aktér nemá připraven plán útěku.

Protože teroristická organizace plánuje uskutečnit své záměry, nehodlá spáchat sebevraždu, musí jasně a zřetelně stanovit pravidla sebevražedné mise. Nadto musí organizace i pachatel, legitimovat tyto záměry společensky.³⁷

Dle historických odkazů lze za předchůdce dnešních sebevražedných aktérů považovat například frontové vojáky, kteří během první světové války vybíhali ze svých

³⁵ *Opravdu rozumíme současné epidemii sebevražedných teroristických útoků?* [online] 2008 [cit. 2022-22-012]. Dostupné z WWW: <<https://vojenskerozhledy.cz/kategorie-clanku/bezpecnostni-prostredi/opravdu-rozumime-soucasne-epidemii-sebevrazednych-teroristicky-utoku-pokus-o-systematizaci-pojmu-terorismus>>.

³⁶ *Suicide Bombings. The Ultimate Weapon?* [online] 2021 [cit. 2022-22-012]. Dostupné z WWW: <<http://www.ict.org.il/>>.

³⁷ *Ideový a sociokulturní kontext sebevražedného útoku: proliferace mučednické subkultury ČR* [online] 2009 [cit. 2022-22-012]. Dostupné z WWW: <<https://www.vojenskerozhledy.cz/kategorie-clanku/bezpecnostni-prostredi/ideovy-a-sociokulturni-kontext-sebevrazedneho-utoku-prolifera-mucednicke-subkultury>>.

zákopů na jistou smrt zadržené. Také lze za předchůdce považovat členy organizace IRA, kteří drželi protestní hladovky a dobrovolně tak vyhladověli k smrti. Co se týče islámského kontextu, tak je častokrát připomínána sekta „Asasíni“. Ti jsou považováni za jakési průkopníky sebevražedných útoků.

Během 20. století sebevražedný terorismus dostal mnohem děsivější rozměr, a to především díky různým vynálezům a rozvoji vojenských a průmyslových výbušnin, letadel, nákladních automobilů apod. Aktéři tedy dostali možnost používat mocnější zbraně s větším ničivějším účinkem pro konání svých teroristických činů. Co se týká druhé světové války, tak se zde proslavila japonská taktika sebevražedných útoků, kterou používali například letci. Tato sebevražedná taktika je známá pod slovem kamikadze.

Občanská válka v Libanonu, která probíhala v 80. letech, měla na svědomí značné množství efektivních sebevražedných útoků, které měli na svědomí zpočátku příslušníci šíitských hnutí Hizballáh a Amal. Těmito úspěšnými sebevražednými útoky se inspirovali Tygři za osvobození tamilského Ílamu, a tak v roce 1987 organizace zahájila vlnu sebevražedných atentátů na Srí Lance a v Indii. Tyto útoky byly velice úspěšné, a dokonce se díky těmto útokům povedlo zabít bývalého indického premiéra Radžíva Gándhího v roce 1991 a srílanského prezidenta R. Premadasu o dva roky později. Je také nutné zmínit, že během irácko-iránské války v období 1980–1988 byly na frontu poslány tisíce sebevražedných dobrovolníků. Nelze však hovořit o sebevražedném terorismu, protože to probíhalo v období války a cílem aktérů nebyli civilní, ale vojenské cíle.³⁸

Co se týká islamistického sebevražedného terorismu, muslimové označují tento terorismus jako Istišhád (mučednická smrt). Protiklad Istišhádu označují jako intihár, který je chápán jako sebevražda za účelem ukončení nějakých psychických problémů, avšak Intišhád je způsob, jakým různé skupiny úmyslně ohrožují nejen sebe ale zejména jiné osoby, především civilní obyvatele státu. Smrt, kterou má na svědomí Istišhád, je považována za nejvyšší formu mučednictví, protože muslim zemře pro obranu své víry. Muslim, který Istišhád provede, se označuje jako šahíd a čeká ho velká úcta. Pokud šahíd zemřel ve válce při obraně islámu nebo byl zabit v cizí zemi nepřáteli

---

³⁸ SOULEIMANOV, E. (ed.) *Terorismus – pokus o porozumění*. Praha, 2010. s. 184–185.

islámu, tak si tento mučedník vysloužil přívlastek aš-šahíd al-ká mil (dokonalý mučedník).

Každý šahíd má jisté místo v islámském ráji označován jako džanna nebo také firdaus. V tomto ráji muslima očekává dostatek plodnosti a úrody se zelení a dostatkem vody. Šahíd má v tomto ráji značnou výsadu, protože může spatřit „tvář Boha“, nicméně pro bohabojné muslimy jsou zde i tzv. hurisky neboli mladé, krásné panny.³⁹

Jako příklad sebevražedných teroristických útoků lze uvést sebevražedné útoky islámských radikálů, které proběhly v marocké Casablance v květnu roku 2003. Počet obětí byl poměrně vysoký a následkem útoku, který zapříčinilo 14 pachatelů, kteří zaútočili na různé západní cíle, byla smrt přibližně 30 lidí. Aktéři byli mladí muži ve věku 20 až 24 let a pocházeli z chudinských slumů na okrajích Casablanky. Útoky probíhali tak, že útočníci měli na těle připevněnou trhavinu, a ne každému útočnickovi se povedlo někoho zabít. Z toho vyplývá, že ne vždy jsou útoky islámských radikálů promyšlené a mají velkou přípravu.⁴⁰

2.2.1 Náboženský terorismus

„Náboženský terorismus je definován především primárním vztahem k náboženské dimenzi teroristického motivačního zázemí. Náboženství přitom může být do různé míry spojeno i s prosazováním sociálních a politických zájmů. Náboženský terorismus tedy není správné vnímat jako nepolitický fenomén, protože náboženství je součástí společenského a politického života.“⁴¹

Tato forma terorismu se dá rozdělit na terorismus fundamentalistický a terorismus eschatologický. Fundamentalistický terorismus usiluje o prosazení náboženství do státních struktur nebo o odplatu. Eschatologický terorismus se týká různých proroctví a apokalypsy. Eschatologický terorismus se naštěstí nedokáže dostat daleko, protože jeho cíle jsou až nesplnitelné, a tak se plní spíše v okruhu sekt.

Eschatologický terorismus je však častější a nelze tvrdit, že se týká pouze islámu, protože tento typ terorismu používali a používají i jiná náboženství. Například v roce 2009 bylo v Ugandě a Kongu zabito více než 1200 civilistů a spácháno přes

³⁹ SOULEIMANOV, E. (ed.) *Terorismus – pokus o porozumění*. Praha, 2010. s. 185–186.

⁴⁰ SOULEIMANOV, E. (ed.) *Terorismus – pokus o porozumění*. Praha, 2010. s. 193–194.

⁴¹ MAREŠ, Miroslav. *Terorismus v ČR*. Brno, 2005. s. 243.

2000 únosů Boží armádou odporu, která chtěla vytvořit teokratický stát založený na Bibli.⁴²

Existují různá spojení křesťanských sekt, které věří, že před příchodem apokalypsy se zjeví Ježíš Kristus a že Kain spojil Evu se Satanem. Kain byl podle nich vyhnán z ráje a jeho potomci jsou označeni jako židé, proto tyto sekty nenávidí židy.⁴³ Židovský terorismus je také aktivní a začal Judejskými Zéloty, kteří páchali své útoky na Římany.

Hlavním důvodem, proč je islám tak moc spojován s terorismem je jeho medializace. Pravdou ale je, že islámský náboženský terorismus má za cíl pomocí svaté války proti „bezvěrcům“ zavést islámský svět. Organizace páchající tyto aktivity se často odkazují na Korán a na proroka Mohammeda. Radikální islamisté rozlišují území na Dar al-Islam, což je podle islamistů země míru, a na Dar al-Harb, což znamená zemi, kde žijí nevěřící. Tito islamisté nedělají žádné rozdíly mezi vojáky a civilisty. Nerozlišují muže, ženy nebo děti.⁴⁴

Do náboženského terorismu můžeme zařadit i satanistický terorismus, který je vyjadřován pomocí symbolu satana. Satanistických skupin či jednotlivců existuje celá řada. K satanismu patří různé rituály, při kterých se provádí oběť satanovi. Satanisté prosazují své názory pomocí násilí vůči vnějšímu světu.⁴⁵

2.2.2 Globální terorismus

Z hlediska mezinárodních bezpečnostních vztahů je globální terorismus součástí tzv. občanské války v islámském světě. Aktéři se přestavují za věřící, kteří bojují proti tzv. odpadlickým vládám v islámském světě, jsou to tzv. near enemies. Tyto vlády jsou podle nich zkorumpované a nemají v islámském světě žádné místo. Cílem je tyto vlády odstranit a nahradit je jinými, které budou dodržovat islám.⁴⁶

---

⁴² FILIPEC, Ondřej. *Fenomén terorismus: česká perspektiva*. Olomouc, 2017. s.38–39.

⁴³ FILIPEC, Ondřej. *Fenomén terorismus: česká perspektiva*. Olomouc, 2017. s. 43.

⁴⁴ FILIPEC, Ondřej. *Fenomén terorismus: česká perspektiva*. Olomouc, 2017. s. 40–41.

⁴⁵ MAREŠ, Miroslav. *Terorismus v ČR*. Brno, 2005. s. 265–266.

⁴⁶ TICHÝ, Lukáš. *Terorismus a energetika na Blízkém východě a v severní Africe, dopady pro EU a ČR*. Praha. s. 27.

Operace letadlo

Tento den změnil lidstvu pohled na terorismus, protože ukázal, že dokáže být globální. Terorismus měl za cíl ukázat nejmocnějším zemím světa, že se jejich útokům nedokážou bránit, a tak si vybral za cíle ty nejdůležitější budovy v USA, a to na budovy Světového obchodního centra, tzv. „Dvojčata“.

Vše začalo v úterý 11.9.2001 v 08:45 ráno, tím že do stodesetipatrové jižní věže světového obchodního střediska v New Yorku narazilo dopravní letadlo Boeing 767, které bylo uneseno z letu Boston – Los Angeles.

Nikdo netušil, co se stalo. Lidé si mysleli, že se jedná pouze o dopravní nehodu. Na místě začali operovat hasiči, záchranáři, policisté a vzápětí reportéři a televizní štáby. Avšak o 18 minut později se ozval druhý náraz, ten byl ale od severní věže, do které narazilo letadlo Boeing 757. Druhým nárazem bylo jasné, že se jedná o teroristický útok. Ohrožený prostor se náhle uzavřel a do prostoru mohli jen záchranáři a hasiči. Tyto složky za hodinu, která uplynula od nárazů až do zřícení budov, dokázaly evakuovat tisíce lidí. V 10:05 se zřítila jižní věž a mnoho hrdinů zaplatilo svým životem.

Celkem zde zemřelo 2749 osob z 90 států a zraněných bylo dalších 2250, i když tato čísla nebyly nikdy pevně stanovená. Škoda, která byla způsobena útokem na „dvojčata“ se odhaduje na nejméně 80 miliard amerických dolarů.

V 09:43 se stal dalším cílem útoků Pentagon, který je sídlem amerického ministerstva obrany ve Washingtonu. Budova byla zasažena uneseným letadlem Boeing 767 a následně se část budovy zřítila. Než se budova zřítila tak ji opustilo zhruba 20 tisíc lidí.

Po zásahu Pentagonu započala evakuace Bílého domu a dalších státních budov. Okolo 10:30 vybuchl naložený automobil výbušninami před ministerstvem zahraničí. Z důvodu bezpečnosti byl uzavřen vzdušný prostor nad celými Spojenými státy. Jedno letadlo, Boeing 747 však bylo stále ve vzduchu a měl za cíl zřítit se na Bílý dům. Nakonec se však posádce povedlo pomocí boje v letadle dráhu letu pozměnit a letadlo dopadlo v Pensylvánii na řídké zalidněnou oblast. Tento souboj připravil o život dalších

266 lidí. Není zde vyloučena teorie o tom, že letadlo bylo sestřeleno. Postupně se ukázalo, že tyto útoky vedou k Usámovi Bin Ládínovi, který byl vůdcem al-Káidy.⁴⁷

Z ulic bylo vidět, že lidi raději vyskočili z okna, než aby uhořeli nebo byli zavaleni. K těmto událostem existují i videa. Celá tato situace byla velice drastická. Celkem přišlo o život kolem 3000 lidí. Ohledně záchranných složek přišlo o život 343 hasičů, 37 policistů ze správy přístavu a 23 městských policistů, tj. celkem 403 osob, které pracovali pro záchranný systém. Dodnes 40 % obětí nebylo identifikováno.⁴⁸

2.2.3 Politický terorismus

Politický terorismus se rozděluje na státní a nestátní. Státní znamená, že stát je ten co terorismus páchá například, aby se udržel režim. Nestátní naopak znamená, že se terorismus děje uvnitř státu, například aby byla svržena dosavadní vláda. Politický terorismus systematicky používá násilí nebo jen hrozby za účelem dosažení politických cílů. Civilisté zde slouží jako předmět vzkazu.⁴⁹

Státní terorismus

Státní terorismus se dělí na represivní a subverzivní. Do skupiny státního represivního terorismu patří terorismus establishmentu – což znamená teroristické aktivity, proti politickým oponentům, které mají za úkol udržet dosavadní režim. Jako druhý typ terorismu, je okupační terorismus, který pro zamezení vzpourám či jiným podobným aktivitám, používá jako nástroj policii, armádu, nebo jiné jednotky k tomu určené. Okupační terorismus je uplatňován střední vládou nebo ozbrojenými formacemi ústřední vlády či agresora. Do státního subverzivního terorismu patří terorismus realizovaný státem a terorismus sponzorovaný státem.

Nestátní terorismus

Nestátní terorismus se rovněž dělí na represivní a subverzivní. Terorismus represivní zde znamená teroristické aktivity, které se dějí v centru teroristických skupin ze strany vedení mířené na níže postavené.

---

⁴⁷ *Světový terorismus: encyklopedie*. Praha, 2001. s. 526–528.

⁴⁸ *Turning Point: 9/11 and the War on Terror [česky Zlomové okamžiky: 11. září a válka proti terorismu]* [seriál]. Režie Brian Knappenberger. USA, 2021.

⁴⁹ SOULEIMANOV, E. (ed.) *Terorismus – pokus o porozumění*. Praha, 2010. s. 46.

Subverzivní terorismus se nám dále dělí na revoluční a subrevoluční. Cílem revolučního terorismu je celková změna systému. Dále se rozděluje na náboženský, ultralevicový, ultrapravicový a anarchistický terorismus. Cílem subrevolučního terorismu je dílčí změna systému. I tato skupina se dále rozděluje podle cíle. Patří sem terorismus ultralevicový, etnicko-separatistický, náboženský, jednosložkový a vigilantistický.

Jednosložkový terorismus je zde chápán jako terorismus páchaný jednotlivci či skupinami, které jsou proti určitému aktu, např. proti potratům.

Vigilantistický terorismus obsahuje akty, které jsou vedeny proti určité skupině společnosti, protože podle této skupiny není stát schopen zajistit „právo a pořádek“. Tato skupina může útočit například na bezdomovce apod.⁵⁰

3 Islámský stát

IS, ISIS nebo také Daeš jsou zkratky, které Islámský stát nese. Jedná se o organizaci, která je velmi brutální a často se dostává až za hranice pravidel džihádistů. Dříve se lidé báli al-Káidy, ale Islámský stát ukázal, že je mnohem horší.⁵¹

3.1 Vznik Islámského státu

V roce 1999 se objevil jistý horkokrevný Jordánek, který nesl jméno Abú Mus'ab az-Zarqáwí. Tento Jordánek se řadil mezi sunnity a po propuštění z věznice, kde strávil nějaký čas za své teroristické aktivity, byl ochoten získat finance a dobrovolníky pro svůj plán. Jako sunnita měl velmi extrémní pohled na to, jak by měl vypadat pravý muslim a toužil po návratu sunnitského islámu. Zarqáwí se tedy setkal se členy organizace al-Káidy, se kterými se dohodl na spolupráci, díky které chtěli dosáhnout společných cílů. Členové al-Káidy po Zarqáwím chtěli, aby vedl jejich výcvikové tábory.

Roku 2001 si Zarqáwí začal plánovat budoucnost. To znamená, že intenzivně sledoval události ve světě a věnoval se studiu o historii islámu. V tomto období se

---

⁵⁰ SOULEIMANOV, E. (ed.) *Terorismus – pokus o porozumění*. Praha, 2010. s. 37.

⁵¹ MCCANTS, William Faizi. *Islámský stát – apokalypsa: jeho historie, strategie a vize zániku světa*. Brno, 2016. s. 17 Přeložil Lubomír SEDLÁK.

po pádu islámského emirátu v Afganistánu rozhodl přesunout do Iráku. V roce 2002 Zárqawí začal budovat tajnou síť, a když Američané v roce 2003 napadli Irák, tak byly jeho buňky v Bagdádu na útok připraveny.

Jordánec o rok později, tedy v roce 2004, zažádal o vstup do organizace al-Káida, avšak vůbec se nezmínil o nějakém Islámském státu nebo o nějakém ze svých plánů. Namísto toho vysvětloval, jakých je třeba postupů, aby získal na svou stranu ostatní sunnity. Chtěl porazit přechodnou vládu a vyhnat z Iráku bezvěrce bojem proti šiitům. Prohlašoval: *„Pokud jim budeme schopni rozdávat jeden bolestný úder za druhým tak dlouho, až se i oni přidají k bitvě, bude v našich silách rozdat nové karty a pak už prozatímní vláda, a dokonce i Američané nebudou mít žádné postavení či vliv, přičemž Spojené státy vstoupí do druhé fáze bojů, tentokrát proti šiitům.“*⁵² Jeho strategií tedy bylo vyvolat občanskou válku, aby se i šiité zapojili do války. Pokud by al-Káida s těmito názory souhlasila, tak jim Zárqawí sliboval věrnost a oddanost.

V roce 2004 al-Káida souhlasila, aby se k nim Zárqawího organizace Monoteismus a džihád (Džamáa at-Tauhíd wa-al-Džihád) připojila. Jordánec během své přísahy prohlašoval: *„Naši šlechetní bratři v al-Káidě rozumí strategii skupiny Monoteismus a džihád v zemi dvou řek a v zemi chalífů a jejich srdce překypují radostí, jakým způsobem tam operuje.“*⁵³ Avšak v mnohém se Zárqawí s Bin-Ladenem, který byl vůdce al-Káidy a s jeho zástupcem Zawárhím, neshodli. Jordánec byl daleko brutálnější, zveřejňoval smrti rukojmích a neuznával kacířství sunnitských náboženských učenců. Podle al-Káidy záběry, jak umírají rukojmí, přilákaly sice mladé horkokrevné muže, avšak al-Káida potřebovala přilákat muslimské masy. V tomto spolenectví začaly vznikat mezi stranami konflikty, například když Zawárhí zpochybnil útoky na šiitské civilisty vedené Zárqawím, které měly podpořit vytvoření občanské války.

V dubnu 2006 Zárqawí oznámil vznik poradního sboru obsahujícího několik džihádistických skupin, ve kterém byla i al-Káida a pojmenoval jej jako „zárodek islámského státu“, který měl podle něj vzniknout během tří měsíců.

---

⁵² MCCANTS, William Faizi. *Islámský stát – apokalypsa: jeho historie, strategie a vize zániku světa*. Brno, 2016. s. 26 Přeložil Lubomír SEDLÁK.

⁵³ MCCANTS, William Faizi. *Islámský stát – apokalypsa: jeho historie, strategie a vize zániku světa*. Brno, 2016. s. 26 Přeložil Lubomír SEDLÁK.

Zarqáwí byl však sedmého června 2006 zabit Američany. Al-Káida ovšem splnila Jordáncovi poslední přání a vyhlásila 15. října 2006 Islámský stát. Později se Islámský stát od al'Káidy osamostatnil. Velitelem Islámského státu byl jmenován Abú Umar al-Bagdádí, který byl uveden jako „velitel věrných“, aby byl uznáván džihádisty za chalífu.⁵⁴

„Chalífát je forma vlády, vyjadřující jednotu muslimů. V jeho čele stojí chalífa, na jehož ustanovení do funkce mají sunnitští a ší'itští muslimové odlišný názor. Instrukce chalífátu vznikla po Mohammedově smrti. Rozmachu doznala za ummájovské dynastie (661–750) a následně za Abbásovců (750–1258). Později byla idea chalífátu udržována spíše jen formálně. Tak tomu bylo i v době Osmanské říše (1517–1924). Chalífát formálně zanikl až Atatürkovými reformami v r. 1924. V současnosti je idea chalífátu ožívována radikálními islamisty, kteří volají po jeho obnovení (např. organizace Hizb ut-Tahrír a al-Káida).“⁵⁵

3.2 Černá vlajka

„Je mnohem bezpečnější vyvolávat strach, než být milován“⁵⁶

Když 15. října 2006 vznikl Islámský stát, ještě žádná vlajka IS neexistovala. Její fotografie byla poprvé zveřejněna až v lednu roku 2007. Autoři vlajky hodně diskutovali o její barvě. Společně dospěli k názoru, že vlajka bude černá, protože většina písemných zpráv o Prorokovi zmiňuje právě tuto barvu. Černá barva se mnohdy používala v raném islámu a neznamenal jen truchlení, ale také pomstu za nespravedlivou smrt. Černou vlajku nosil i sám Muhammad během válčení s bezvěrci.

Na vlajce byl vytvořen nápis „Není božstva kromě Boha a Muhammad je posel Boží“. Slovo Bůh je zde uvedeno s velkým B úmyslně, jelikož má znázorňovat, že bůh je pouze jeden, a to ten muslimský, tedy Alláh. Nápis Bůh je uveden v bílé barvě a je úmyslně napsán kostrbatě, aby připomínal dávné časy, zatímco pod ním je uveden nápis

---

⁵⁴ MCCANTS, William Faizi. *Islámský stát – apokalypsa: jeho historie, strategie a vize zániku světa*. Brno, 2016. s. 21–34 Přeložil Lubomír SEDLÁK.

⁵⁵ ČEJKA, Marek. *Encyklopedie blízkovýchodního terorismu*. Brno, 2007. s. 80.

⁵⁶ MCCANTS, William Faizi. *Islámský stát – apokalypsa: jeho historie, strategie a vize zániku světa*. Brno, 2016. s. 17 Přeložil Lubomír SEDLÁK.

„Muhammad je posel Boží“, který je uvnitř bílého kruhu a má znázorňovat pečeť Proroka, který tuto pečeť používal na dopisech. Po vytvoření vlajky byla učiněna modlitba: „Prosíme tímto Boha, který nechť je chválen, aby tuto vlajku učinil jedinou pro všechny muslimy, jsme si ostatně jisti, že ji lid Iráku ponese, až půjde na pomoc Mahdímu do svatého domu Boha“. Svatým domem je myšlena budova Ka'ba v Mekce, která je nejposvátnějším místem islámu, a Mahdí je muslimský spasitel, který přijde na pomoc při vzniku apokalypsy.

Tato vlajka má za cíl sjednocovat lid, jeho názory a vytvářet jednotu, aby tento lid vystupoval jako jeden člověk, přičemž toto spojení je silnější než pokrevní pouto mezi příbuznými.⁵⁷

V roce 2014 stoupeni vytlačili svého nadřízeného, tedy al-Káidu, a postavili se do čela hnutí. Lidé začali na počest jistého muslimského svátku vyvěšovat černé vlajky, aniž by tušili, že tím jen šíří poselství ISIS, kteří s touto vlajkou přišli jako první. Když začalo černých vlajek přibývat, bylo již zřejmé, že al-Káida už není organizací, která je ve vedení. To, že byl Islámský stát v konfliktu s al-Káidou, trvalo téměř deset let, než tato skutečnost vyplula na povrch.⁵⁸

3.3 Profily bojovníků ISIS

Podle Weisse a Hassana teroristická organizace obsahuje to, co by obyčejné lidi přivedlo k jakékoliv sektě. ISIS zahrnuje velké množství náboženských systémů, kmenových vůdců a přesvědčené takfíristy.

V řadách Islámského státu je velký počet nováčků, kteří jsou lehce zmanipulovatelní a pevně věří v systém. Věří tomu, že ISIS je jedinou cestou k dokonalému světu a že svět musí být zbaven bezvěrců.

V ISIS je rovněž mnoho muslimských Kurdů. Kurdové spolu s ISIS mezi sebou válčili, avšak toto válčení bylo ukončeno americkými leteckými útoky a Kurdové se k ISIS přidali. Aby bylo zdůrazněno, že Kurdové a ISIS táhnou za jeden provaz, mluvčí ISIS Abú Muhammad al-Adnání prohlásil, že jeden z muslimských Kurdů v ISIS, Abú Chattáb al-Kurdí, vedl džihádistickou bitvu v Kobání.

---

⁵⁷ MCCANTS, William Faizi. *Islámský stát – apokalypsa: jeho historie, strategie a vize zániku světa*. Brno, 2016. s. 35–37 Přeložil Lubomír SEDLÁK.

⁵⁸ MCCANTS, William Faizi. *Islámský stát – apokalypsa: jeho historie, strategie a vize zániku světa*. Brno, 2016. s. 20–21 Přeložil Lubomír SEDLÁK.

Ve středních a vyšších kruzích Islámského státu je specifický druh takfíristů, kteří se hlásí k menšímu počtu doktrinálních dogmat, která jsou v rozporu s expanzivnější a vstřícnější ideologií.

Dalším profilem členů jsou ti, kteří již byli islamistických a džihádistických názorů, ale pouze setrvali ve sféře vlivu takfíristické ideologie. Někteří se přidali, protože ISIS obsadil území, kde žili, a tato organizace byla jedinou frakcí. Některým se zalíbila vojenská zdatnost a souboje s ostatními frakcemi. Jiní zjistili, že ISIS je organizovanější než frakce, ve které se nacházejí, a tak ISIS posílili.

Stoupenci ISIS jsou i lidé, kteří se pohybují v oboru politiky. Tato kategorie zahrnuje většinou lidi s vyšším vzděláním.

Efektivní pro IS je mít ve svých řadách pragmaticky smýšlející stoupence, kteří se podílejí na vládnutí či poskytování základních služeb. Tito lidé se údajně nevystavují situacím, ve kterých ISIS páchá zvěrstva.

Mezi stoupence vstoupili i tací, kteří si jdou za svými ambicemi. Tito oportunisté slouží na nižších velitelských funkcích nebo jako řádoví příslušníci. Podkopávají pozice konkurenčních skupin, aby se mohli v hierarchii dostat výše, nebo se prostě chtějí zbavit nějakého deliktu, kterého se dopustili v minulosti.

V prosinci roku 2013 proběhly výpočty v Máhirově ICSR, které ukázaly, že až 11 000 lidí ze 74 států posílilo řady syrské opozice. Většina z nich se přidala k Islámskému státu nebo k jiné džihádistické organizaci. To znamená, že určitou část bojovníků ISIS tvoří i zahraniční bojovníci.⁵⁹

3.4 Teroristické útoky Islámského státu na energetický sektor

Existují dva důvody, proč IS útočí na ropná pole, ropná rafinerie a plynová pole a závody na zpracování plynu na území Iráku. Jedním z důvodů je snaha ovládnout irácký sektor energetiky, zatímco v druhém případě jde o poškození tohoto sektoru a tím destabilizování nepřítele.

---

⁵⁹ WEISS, Michael a Hassan HASSAN. *Islámský stát: uvnitř armády teroru*. Brno. s. 165–177 Přeložil Jiří BERKA.

Do roku 2014 se IS zmocnil několika ropných polí a v jednu chvíli jich ovládal celkem 13 s denním příjmem 0,7 mil. USD za den. V srpnu téhož roku USA zahájilo letecké útoky, což mělo za následky ztrátu kontroly ze strany IS nad některými poli a výrazné snížení denního výdělku. Začátkem dubna roku 2015 ztratil Islámský stát tři velká pole, a tak se jeho těžba ropy snížil na pouhých 5% předchozí úrovně.

V průběhu první poloviny roku 2016 měl IS pod kontrolou pouze dvě ropná pole (Qayara a Najma), ze kterých IS přepravoval denně okolo 50 cisteren plné ropy do Sýrie.

Aby se počet ovládaných polí zvýšil, tak IS podnikl v únoru 2016 útok na ropná pole Alas a Ogail, který dopadl neúspěšně. Následně v polovině března 2016 zhruba 150 bojovníků IS znovu uskutečnilo útok na tato pole, avšak opět neúspěšně, a tak se Islámský stát rozhodl koncem tohoto měsíce zaútočit pomocí raket na kurdské a irácké vojáky ve městě Makhmur. Díky americké armádní pěchotě, která působí na území Iráku, se daří úspěšně odvracet tyto útoky na energetickou infrastrukturu. Koncem března v roce 2016, irácká armáda podnikla operaci „Operace Fatah“, díky které se armádě podařilo získat zpět ropná pole Qayara a Najma.

Koncem února roku 2017 IS provedl dva synchronní útoky, přičemž jeden útok byl mířen na ropné pole Ajil a druhý na oblast al-Mobaded, který leží východně od města Tikrít. Tyto konflikty mezi IS a iráckou armádou se také týkaly bojů v období 2014–2015, ve kterých se jednalo hlavně o ropnou rafinerii s produkcí kolem 300 000 barelů rafinovaných ropných produktů za den, ve městě Bajdži. Rafinerie v Bajdži byla 18. 6. 2014 napadena bojovníky ISIS s minomety a kulomety a přibližně po dvou dnech tuto rafinerii dostali z větší části pod svou kontrolu. Irácká armáda získala rafinerii zpět zhruba po pěti měsících, po několika tuhých bojích.⁶⁰

Podobně jako u Iráku, ISIS si snažilo podrobit energetické sektory v různých státech jako například v Sýrii, Egyptu a Libyi, aj.

---

⁶⁰ TICHÝ, Lukáš. *Terorismus a energetika na Blízkém východě a v severní Africe, dopady pro EU a ČR*. Praha, 2017. s. 123–125.

4 Protiteroristická opatření a bezpečnostní dokumenty

EU čelí mnoha hrozbám týkajících se terorismu. Čelí terorismu jako takovému, avšak více se objevuje islamistický terorismus, o kterém islamisté hovoří tak, že má dobře vycvičenou a vyzbrojenou armádu. Dále je potřeba věnovat pozornost šíření zbraní hromadného ničení, aby se nedostaly do rukou teroristů a nebyly zneužity. Z těchto důvodů byly vytvořeny smlouvy a opatření, které také bojují od regionálních konfliktů až po zhroucení států v provázanosti s terorismem. Nelegální přistěhovalectví a organizovaný zločin si také vyžádaly pozornost těchto opatření.⁶¹

4.1 Opatření na území Evropské unie

Po několika teroristických útocích v EU bylo potřebné kvůli zachování bezpečnosti, uvnitř schengenské zóny, posílení vnějších hranic. Proto bylo v roce 2017 zavedeno systematické kontrolování cestovních dokladů všem osobám, které cestovaly do Evropské unie.

V listopadu 2017 se europoslanci shodli na parametrech systému pro biometrickou registraci při vstupu a výstupu. Tento systém bude od roku 2022 přehledně zaznamenávat pohyb osob, které nejsou součástí EU, přes schengenský prostor. Lidé, kteří pro cestu do EU nepotřebují vízum, budou také přísněji prověřováni Evropským systémem pro cestovní povolení (ETIAS), který má dodat přesné údaje o tom, kdo přesně do Evropy přichází. Systém bude zprovozněn od roku 2022.

Zapříčiněním migrační krize a v reakci na nárůst přeshraničních teroristických hrozeb řada schengenských států zavedla v roce 2015 dočasné kontroly na vnitřních hranicích, které byly několikrát prodlouženy a v některých státech se používají dodnes. Také díky pandemii byla zpřísněna bezpečnostní opatření. To ztížilo mnohým potenciálním aktérům uskutečnit nějaké možné hrozby.

V roce 2019 byl parlamentem schválen plán, aby Evropská pobřežní a pohraniční stráž měla k dispozici pětitisícových stálý sbor v roce 2021 a deset tisíc operativních pracovníků v roce 2027. Díky tomuto plánu by se měly zlepšit kontroly pozemních

---

⁶¹ PIKNA, Bohumil. *Vnitřní bezpečnost v právu a politice Evropské unie*. Plzeň, 2016. s. 350–351.

hranic, hranic na moři a řízení migrace včetně návratů. Zlepšit by se měl i boj proti kriminalitě.

V posledních letech přibývá náboženského terorismu. Podle předpokladů do roku 2017 vycestovalo do Sýrie a Iráku, zhruba 5000 Evropanů, aby se připojili k džihádistickým teroristickým skupinám. Od roku 2017 sice počet teroristických činů poklesl, avšak podle zpráv Europolu zůstávají stovky Evropanů napojeny na organizaci Daeš. Co se týče leteckých společností, které provozují lety mimo EU, od konce května 2018 musí předávat národním úřadům informace o svých cestujících, které získají během rezervace a odbavování.

Mnozí teroristé používají falešné identity, a proto se poslanci s členskými státy shodli na posílení centrální databáze Schengenského informačního systému (SIS). Tato databáze bude obsahovat nové záznamy, které souvisí s teroristickými aktivitami.

EU má již mnoho databází a informačních systémů, které pomáhají řízení hranic a vnitřní bezpečnosti. Je potřeba, aby tyto systémy byly propojené, takže například vyšetřovatelé nebo pohraničníci budou moct přes jedno rozhraní podle jasně definovaných přístupových práv simultánně prověřovat údaje. Tato takzvaná interoperabilita databází má být realitou od roku 2023.

Díky pravidlům, která byla schválena v dubnu 2019, je pro běžné lidi omezena dostupnost chemikálií, ze kterých lze podomácku vyrobit improvizovanou výbušninu.⁶²

4.2 Opatření na území České republiky

„ČR se aktivně zasazuje o potírání všech forem terorismu jak na národní úrovni, tak v rámci mezinárodních organizací, včetně sjednávání a provádění protiteroristických úmluv. Mezi priority patří opatření proti financování terorismu, proti radikalizaci a rekrutování, ochrana obyvatelstva, kritické infrastruktury, respektive jiných cílů potenciálně zranitelných teroristickým útokem.

V souladu s Protiteroristickou strategií EU přijímá ČR systémová preventivní a legislativní opatření.

---

⁶² ČESKO *Jak zastavit terorismus: opatření EU* [online] 2021 [cit. 2022-22-02]. Dostupné z WWW: <<https://www.europarl.europa.eu/news/cs/headlines/security/20180316STO99922/jak-zastavit-teroristy-opatreni-eu>>.

V rámci NATO přispívá ČR k podpoře boje proti terorismu sdílením zpravodajských informací, rozvojem odpovídajících schopností, rozšířením konzultací s partnery a svojí aktivní účastí v aliančních operacích a misích.

ČR v rámci EU přispívá k formulování konkrétních opatření v oblasti boje proti terorismu, zaměřených na posílení spolupráce jak mezi členskými státy EU, tak i s nečlenskými zeměmi.

*ČR usiluje o důsledné odhalování a postihování projevů extremismu, včetně xenofobie, rasismu a jiných forem netolerance a diskriminace.*⁶³

Česká republika se aktivně podílí v boji proti terorismu na svém území nebo ve světě. Jelikož některé teroristické skupiny šíří své působení přes hranice států nebo dokonce kontinentů, je potřeba dbát na mezinárodní spolupráce v oblasti boje proti terorismu. ČR se zapojuje do různých aktivit na podporu posilování bezpečnostních a obranných kapacit třetích zemích, jež se s terorismem potýkají.

Česká republika považuje za podstatné, aby protiteroristická opatření byla vedena v plném souladu se základními hodnotami Evropské unie, včetně právního státu, a s mezinárodním právem. Za nedílnou součást komplexního pojetí boje proti teroristické činnosti považuje také poskytování humanitární a rozvojové pomoci, jejichž cílem je mimo jiné zmírnění negativních ekonomických a sociálních faktorů v jednotlivých částech světa, které mohou přispívat k radikalizaci a terorismu.

Česká republika je členem OSN, NATO, EU, Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě a dalších mezinárodních organizací a zapojuje se zde do protiteroristických aktivit. Od roku 2014 je ČR součástí Globální koalice proti Da'ěš, přičemž je zapojena i do užšího formátu tohoto uskupení zvaného „small group“. V rámci EU ČR podporuje intenzivní spolupráci a koordinaci Evropské unie s organizacemi, jako jsou OSN a NATO, strategickými partnery (především USA), a s Globální koalicí proti Da'ěš.

Dne 14. května 2021 se Česká republika oficiálně připojila k Christchurchské výzvě. Tato výzva vznikla v návaznosti na teroristický útok australského střelce, který se odehrál ve dvou mešitách, ve městě Christchurch v březnu 2019. Během tohoto útoku

---

⁶³ ČESKO *Bezpečnostní strategie České republiky*, [online] 2021 [cit. 2022-22-02]. Dostupné z WWW: <assets/ppov/brs/dokumenty/bezpecnostni-strategie-2015.pdf >.

zemřelo 51 osob a dalších 50 jich bylo zraněno. Výzva apeluje na přijetí kroků k zamezení opakování podobné situace, kdy se teroristický obsah masivně šířil internetem, a k prevenci zneužívání internetu k šíření násilného obsahu.⁶⁴

4.3 Europol

Evropský policejní úřad neboli Europol, se sídlem v nizozemském městě Haag, byl poprvé zmíněn na zasedání Evropské rady v Lucemburku v červnu roku 1991. „*O založení Europolu bylo rozhodnuto Maastrichtskou smlouvou o EU z roku 1993 (exčlánek K.1/9). Svoji zpočátku jen omezenou činnost zahájil Europol v lednu 1994 na prozatímním základě jako Protidrogová jednotka Europolu (Europol Drugs Unit – EDU).*“⁶⁵ V roce 1995 byla podepsána původní Úmluva o Europolu. V platnost vstoupila 1. října 1998. V plném rozsahu začal Europol působit o rok později.

Europol vznikl s úmyslem snížit množství přeshraničních organizovaných zločinů a podpořit kvalitu a efektivnost policejní spolupráce členských států. Zaměřoval se hlavně na prevenci a zamezení terorismu, nelegální obchody, převážení drog a na další formy (přeshraniční) organizované kriminality.

Významným rokem pro Europol byl rok 1999, kdy byla úloha Amsterodamské smlouvy přisouzena Europolu. Původně Europol sloužil pro výměnu policejních informací, avšak Amsterodamská smlouva doplnila jeho poslání a posílení atributu operativního šetření a policejního vyšetřování, a to za využití společných (vyšetřovacích týmů).⁶⁶

„*Článek 3 rozhodnutí o Europolu zakotvuje, že: Cílem Europolu je podporovat a posilovat činnost příslušných orgánů členských států a jejich vzájemnou spolupráci při předcházení a boji proti organizované trestné činnosti, terorismu a dalším formám závažné trestné činnosti, které se dotýkají dvou nebo více členských států.*“⁶⁷

Aby byl Europol činný, musí být splněny trojjediné podmínky:

- 1) musí existovat faktické indikace o páchání závažné trestné činnosti včetně terorismu,

---

⁶⁴ *Boj proti terorismu* [online] [cit. 2022-22-02]. Dostupné z WWW: <https://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/bezpecnostni_politika/boj_proti_terorismu/index.html>.

⁶⁵ PIKNA, Bohumil. *Vnitřní bezpečnost v právu a politice Evropské unie*. Plzeň, 2016. s. 248.

⁶⁶ PIKNA, Bohumil. *Vnitřní bezpečnost v právu a politice Evropské unie*. Plzeň, 2016. s. 248-249.

⁶⁷ PIKNA, Bohumil. *Vnitřní bezpečnost v právu a politice Evropské unie*. Plzeň, 2016. s. 252.

- 2) činnost se musí dotýkat minimálně dvou členských států,
- 3) trestná činnost spadá do působnosti Europolu⁶⁸

Hlavními úkoly Europolu jsou:

- „shromažďování, uchovávání, zpracovávání, analýza a výměna operativních a jiných informací;
- bezodkladné informování příslušných orgánů členských států prostřednictvím národní jednotky o informacích, které se těchto států týkají, a o veškerých zjištěných souvislostech mezi trestnými činy;
- napomáhání vyšetřování v členských státech, zejména předáváním veškerých příslušných informací národním jednotkám;
- podání žádostí příslušným orgánům dotčených členských států o zahájení, vedení nebo koordinaci vyšetřování a ve zvláštních případech navrhnutí zřízení společných vyšetřovacích týmů;
- poskytnutí zpravodajských informací a analytické podpory členským státům v souvislosti s významnými mezinárodními událostmi;
- vypracování posouzení hrozeb, strategických analýz a všeobecných situačních zpráv, které se týkají jeho cíle včetně posouzení hrozeb organizované trestné činnosti.“⁶⁹

Součástí Europolu jsou výroční zprávy TE-SAT (EU Terrorism Situation and Trend Report), ve kterých je za určité období uveden počet útoků a další potřebné informace o nich.

4.4 TE-SAT

Europol každoročně vydává zprávy (Terrorism Situation and Trend Report) o terorismu v Evropě. Tato zpráva čerpá informace z členských států Europolu. Dokument shrnuje období za rok 2019 a obsahuje celkový počet teroristických útoků, a to včetně zmařených útoků. V tomto období bylo zaznamenáno celkem 119 teroristických útoků, které byly provedeny ve 13 státech Evropské unie.

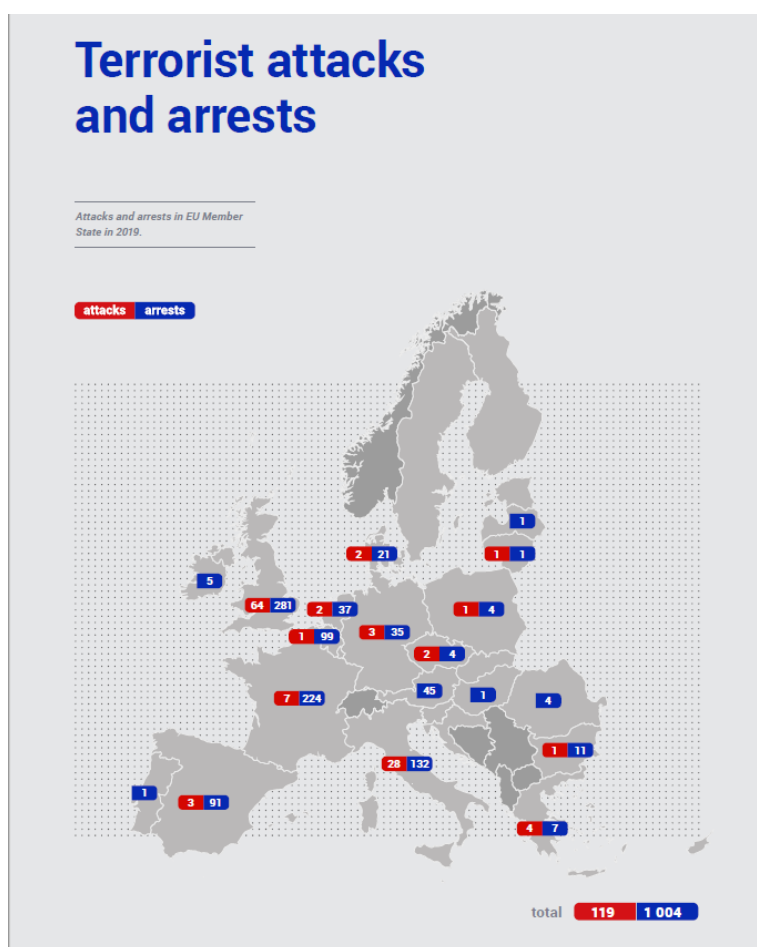
⁶⁸ PIKNA, Bohumil. *Vnitřní bezpečnost v právu a politice Evropské unie*. Plzeň, 2016. s. 252.

⁶⁹ PIKNA, Bohumil. *Vnitřní bezpečnost v právu a politice Evropské unie*. Plzeň, 2016. s. 252.

TE-SAT 2020

Celkem bylo spácháno 7 džihádistických teroristických útoků (včetně nepovedených) a 14 potenciálních útoků se podařilo odhalit a zmařit. Teroristické útoky si vyžádaly 10 obětí a 27 zraněných osob. Dále si teroristické útoky připsaly 17 zemřelých při útoku na Srí Lance mimo EU. Celkem bylo v 19 státech EU zadrženo 1004 osob, které byly spojovány s trestnou činností spojenou s terorismem.⁷⁰

Obrázek 1 Teroristické útoky a zadržení za rok 2019⁷¹

I přesto, že terorismus působí nejvíce mimo EU, tak má vliv i na Evropskou unii. Evropští občané, kteří jsou napojeni na Islámský stát, nadále zůstávají v Iráku a Sýrii. Al-Káida se vůbec netajila tím, že má za záměr napadat západní cíle, zatímco se její odnože snaží integrovat, koordinovat občany a ozbrojené skupiny v konfliktních oblastech.

⁷⁰ ČESKÁ REPUBLIKA. *MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. Česká republika [cit. 2022-01-23]. Dostupné z WWW: <<https://www.mvcr.cz/cthh/clanek/te-sat-2020.aspx>>.

⁷¹ *MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. Česká republika [cit. 2022-01-23]. Dostupné z WWW: <<https://www.mvcr.cz/cthh/clanek/te-sat-2020.aspx>>.

Zhruba polovina džihádistických teroristických útoků v roce 2019 ke svým aktům použila výbušniny. Teroristé útočili nejvíce na civilní občany a veřejná místa, bohužel ne všechny džihádistické útoky byly zmařeny. Nejčastěji byly využívány improvizované výbušné zařízení, kde byl hlavní složkou triaceton triperoxid. Výroba těchto výbušnin není nijak zvlášť složitá. Návod k tomu, jak vyrobit takovou improvizovanou výbušninu, je lehce dostupný na internetu, a tak se tyto výbušniny objevují častěji.

Teroristé mají omezené finanční prostředky, a tak své aktivity financují z prostředků získaných pomocí různých akcí, podvodů, kriminálních aktivit, členských příspěvků, darů, aj. Začínají se více zneužívat virtuální měny, protože je daleko obtížnější dohledat jednotlivé transakce.⁷²

TE-SAT 2021

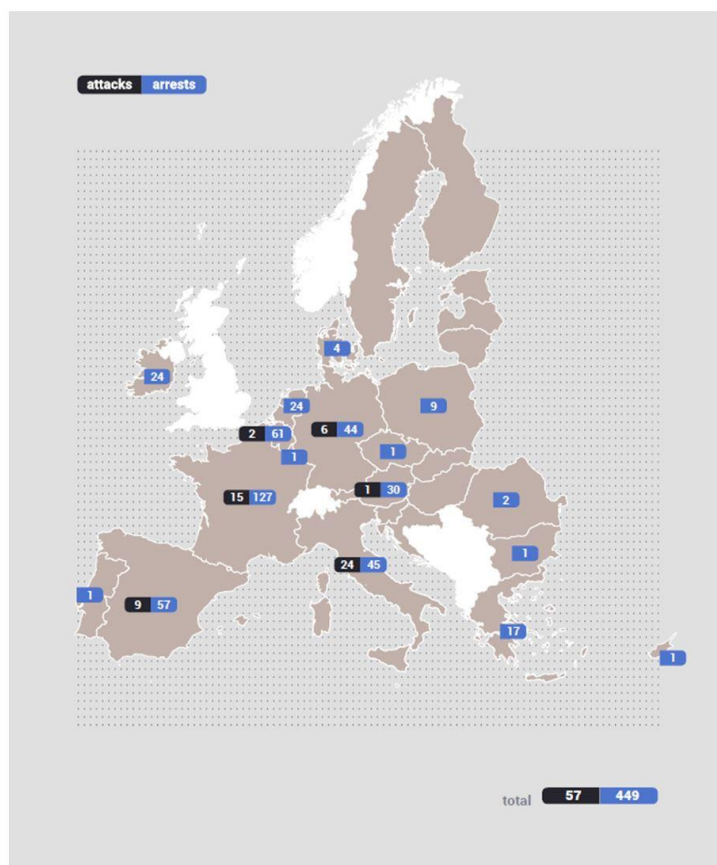
Europol vydal svou každoroční zprávu o situaci a trendech v oblasti terorismu v Evropě (TE-SAT) v roce 2020. Počet zmařených nebo nepovedených teroristických útoků se oproti minulé výroční zprávě moc nezměnil. Celkem bylo řešeno 119 teroristických útoků, z toho jich 62 bylo na území Velké Británie. Teroristické útoky byly provedeny v oblastech sedmi států. V rámci Evropské unie bylo ve Velké Británii spácháno 14 džihádistických teroristických útoků (včetně zmařených). V porovnání s rokem 2019 bylo v roce 2020 uskutečněno více útoků a to celkem 10. Nepovedený útok nebyl ani jeden, avšak zmařit se povedlo pouze 4 teroristické útoky. V předchozích letech se dařilo více mařit teroristické útoky už ve fázích příprav, a proto bylo dokončených útoků v předchozích letech méně.⁷³

---

⁷² MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. Česká republika [cit. 2022-01-23]. Dostupné z WWW: <<https://www.mvcr.cz/cthh/clanek/te-sat-2020.aspx>>.

⁷³ *MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. Česká republika [cit. 2022-01-23]. Dostupné z WWW: <<https://www.mvcr.cz/cthh/clanek/te-sat-2021.aspx>>.

Obrázek 2 Teroristické útoky a zadržení za rok 2020⁷⁴

Zdroj: TE-SAT 2021.

Oproti minulému roku je počet teroristických útoků větší. Na území Evropské unie teroristické útoky usmrtily 21 osob a nejméně 54 jich bylo zraněno. Tato úmrtí byla následkem jednoho pravicově extremistického útoku a šesti džihádistických útoků. Další 3 osoby zemřely ve Velké Británii a 1 osoba ve Švýcarsku. Kromě jednoho útoku na francouzského učitele se jednalo o útoky na náhodné cíle. V Evropské unii bylo v souvislosti s teroristickými útoky zadrženo 449 osob a 185 osob ve Velké Británii, tj. celkem 634 osob. Oproti roku 2019 se jedná o výrazný pokles, protože v předchozím roce bylo zadrženo celkem 1004 osob podezřelých ze spáchání trestního činu v oblasti terorismu. Tento pokles však může být zapříčiněn bezpečnostními opatřeními, která se týkají pandemie covid-19, a tím pádem výrazně náročnějším cestováním mezi státy.

Co se týče džihádistických útoků, tak se počet útoků v Evropě, oproti roku 2019, zdvojnásobil. Všechny tyto džihádistické útoky byly vykonány jednotlivci, u kterých byly zjištěny duševní nemoci. Většina útoků byla provedena na veřejných místech na civilní obyvatelstvo.

⁷⁴ *MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. Česká republika [cit. 2022-01-23]. Dostupné z WWW: <<https://www.mvcr.cz/cthh/clanek/te-sat-2021.aspx>>.

Působení ISIS se v tomto roce snížilo, dokonce ani nebyla zveřejněna žádné videa či fotografie od vůdce této organizace. Přesto propagandistické materiály vytvořené mimo EU stále poskytují extremistické narativy a obsah dostupný i pro přívržence v EU. I nadále se nedaří obnovit struktury na Instagramu, které byly v roce 2019. Avšak byla vyvolána diskuze satirickým zobrazením Mohameda, kterou džihádističtí propagandisté zneužili k výzvám ke spáchání teroristických útoků ve Francii a v dalších evropských a západních zemích.

V roce 2020 pokleslo používání výbušnin při páchání teroristických útoků a všechny tyto útoky byly zmařeny. Oblíbenou složkou používanou při výrobě výbušnin zůstal Triaceton triperoxid. Pokleslo šíření návodů na výrobu výbušnin ze strany džihádistů. Nicméně byla zaznamenána kampaň k výrobě dopisních bomb.

Podobně jako v předchozích letech se většina odsouzení v souvislosti s terorismem týkala džihádistického terorismu.⁷⁵

---

⁷⁵ *MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. Česká republika [cit. 2022-01-23]. Dostupné z WWW: <<https://www.mvcr.cz/cthh/clanek/te-sat-2021.aspx>>.

5 Empirické šetření

5.1 Příprava dotazníku a jeho realizace

Hlavním cílem bakalářské práce je vymezení islamistického terorismu jako bezpečnostní hrozby pro demokratické státy a jejich občany a analýza aktuálních projevů islamistického terorismu, včetně jeho nositelů. Aby mohl být tento cíl bakalářské práce splněn, bylo provedeno dotazníkové šetření probíhající od 5. 3. 2022 do 1. 4. 2022. Empirické šetření se zabývá průzkumem dat, získaných prostřednictvím české populace, o tom, jak veřejnost vnímá hrozbu teroristického nebezpečí, zda se cítí bezpečně, jestli mají povědomí o nějaké teroristické organizaci a jaký mají názor na muslimskou víru. Dále se empirické šetření soustředí na to, zda veřejnost ví, co jsou to měkké cíle, na které mohou teroristé útočit.

Dotazník bylo možné vyplnit na webových stránkách survio.cz. Pro bližší osoby autora bylo možné dotazník vyplnit v tištěné formě. Celkem bylo zapojeno 100 respondentů při 100% návratnosti.

5.1.1 Základní charakteristika a metodologie

- Empirické šetření bylo provedeno bez ohledu na pohlaví.
- Věková kategorie od plnoletosti.
- Počet respondentů – 100.
- Respondenti byli osloveni pomocí internetové komunikace nebo osobně, tištěnou formou.
- Dotazník byl zaměřen na znalosti a na názor českého národa na terorismus, bezpečnost ČR a muslimskou víru.

5.1.2 Struktura empirického šetření

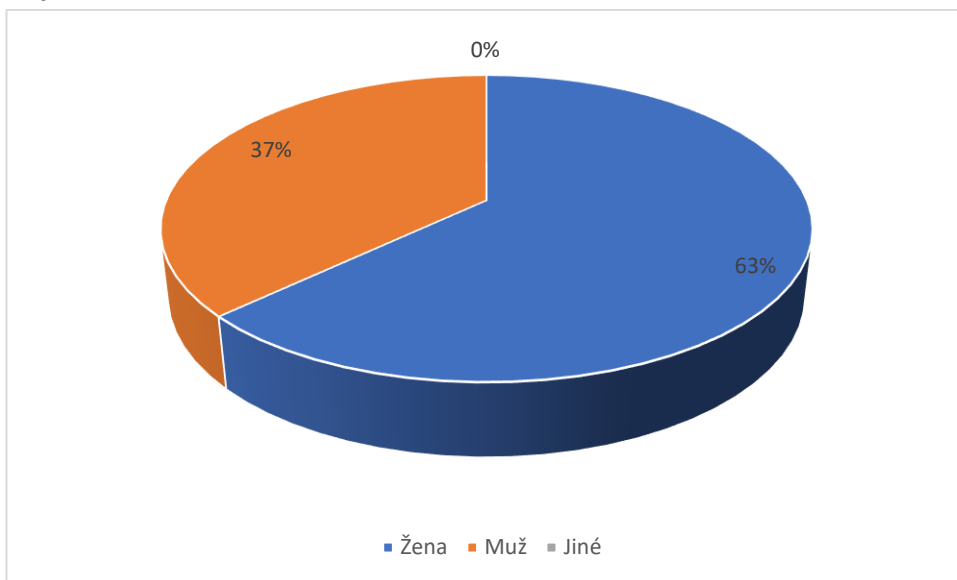
Dotazníkové šetření obsahuje celkem 17 otázek a je umístěno na konci této bakalářské práce v příloze č. 1. Šetření obsahuje celkem 17 otázek – 14 otázek je uzavřených, 2 otázky jsou otevřené a 1 otázka je nepovinná – navazuje na předchozí otázku, pokud na ni bylo odpovězeno kladně. V otevřených otázkách mohou respondenti vyjádřit své znalosti a svůj názor. V 15 otázkách, které jsou uzavřené, je možná pouze jedna odpověď. Z celkového počtu otázek jsou dvě otázky zaměřené na identifikaci respondenta – pohlaví a věk.

Jak již bylo uvedeno, otázka č. 1 a č. 2 slouží k identifikaci respondenta. Otázka č. 3 je zaměřena na zjištění, zda se respondenti cítí ve své zemi bezpečně. V této otázce bylo možné odpovědět – ano, spíše ano, spíše ne, ne. V otázce č. 4 šlo o zjištění, zda si respondent myslí, že je obyvatelstvo ČR dostatečně informováno o teroristických hrozbách. Zde bylo možné odpovědět – ano, spíše ano, spíše ne, ne. Víte, jak postupovat v případě teroristického útoku? Takto byla postavena otázka č. 5, která byla zaměřena na respondenta s tím, zda si je respondent vědom postupů v případě napadení. Možné odpovědi byly – ano, spíše ano, spíše ne, ne. Otázka č. 6 zjišťovala, zda má respondent osobní zkušenost s terorismem. Odpovědi zde byly ano, ne. Další otázkou byla otázka č. 7, která měla zjistit, zda respondent vnímá islamistický terorismus jako hrozbu. Druh odpovědí byl: ano, spíše ano, spíše ne, ne. Následující otázka č. 8 byla zaměřena na zjištění, zda je podle respondenta terorismus pouze islamistický. Odpovědět zde bylo možné – ano, spíše ano, spíše ne, ne. Otázka č. 9 zněla – Setkal/a jste se již s někým kdo vyznával „militantní“ islám? Možné odpovědi byly pouze ano, ne. Otázka č. 10 navazovala na předchozí otázku, a to pouze v případě, pokud respondent zvolil odpověď „ano“. Tato otázka zjišťovala, jaká byla respondentova zkušenost s osobou vyznávající militantní islám. Odpovědi zde byly – pozitivní, spíše pozitivní, neutrální, spíše negativní, negativní. Otázka č. 11 zněla – Dokážete respektovat muslimskou víru? Varianty odpovědí byly – ano, spíše ano, nevím, spíše ne, ne. Otázka č. 12 byla otevřená otázka, která měla zjistit, zda je respondentovi známa nějaká teroristická organizace a respondent ji zde měl zmínit. Následující otázka č. 13 byla také otevřená a byla cílena na zjištění, co je podle respondenta příčinou teroristických útoků. Otázka č. 14 prověřila, zda je respondentovi znám výraz „měkké cíle“. Varianty odpovědí byly – ano, spíše ano, spíše ne, ne. Otázka č. 15 zněla – Existuje podle vás nějaké účinné řešení, jak předejít terorismu? Odpovědět zde bylo možné variantami – ano, spíše ano, spíše ne, ne. Otázka č. 16 byla zaměřena na zjištění, zda je podle respondenta veřejnost připravena čelit terorismu. U této otázky bylo možné odpovědět – ano, spíše ano, spíše ne, ne. Poslední otázka č. 17 prověřila, zda by se respondent, pokud by byla možnost, zapojil do aktivního boje proti terorismu. Touto otázkou bylo dotazníkové šetření ukončeno.

5.2 Realizace výzkumu

V této části jsou uvedeny výsledky výzkumu, které jsou z důvodu přehlednosti znázorněny výsečovými grafy.

Graf 1 Pohlaví ⁷⁶

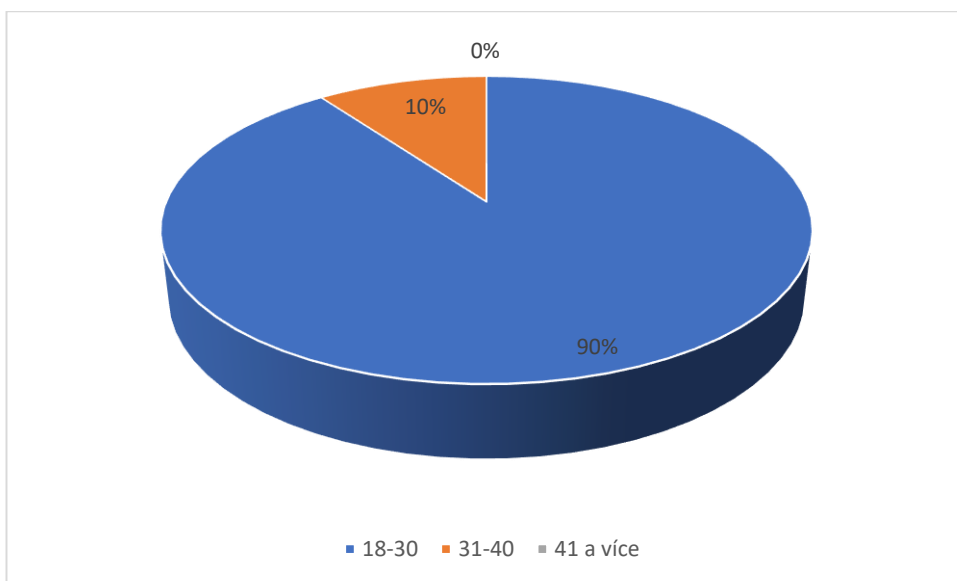
Graf č. 1 znázorňuje pohlaví respondentů – celkem se zúčastnilo 63 % žen a 37 % mužů.

---

⁷⁶ Vlastní zdroj

Graf 2 Věk⁷⁷

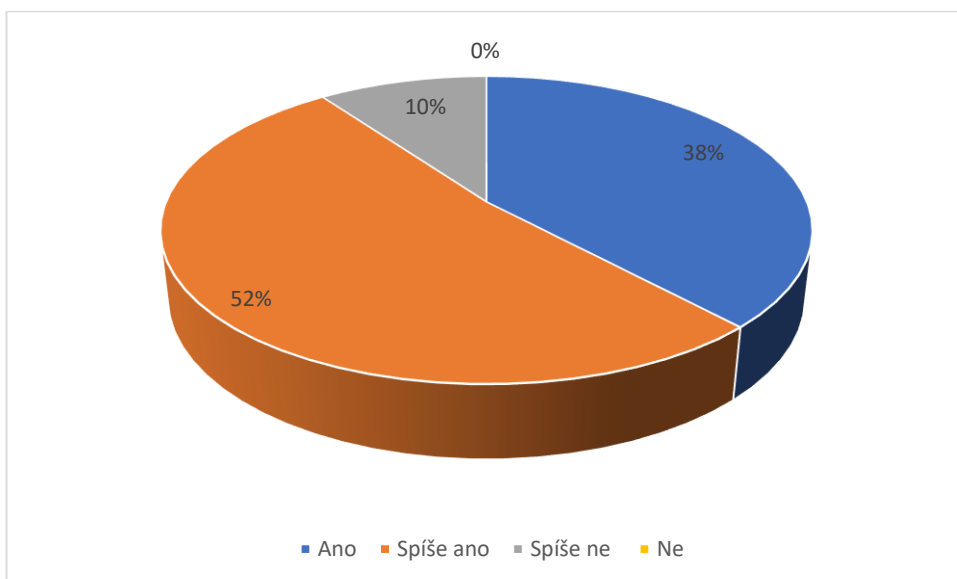

Graf č. 2 uvádí věkové rozmezí respondentů. Dotazníkového šetření se zúčastnilo 90 % respondentů, kteří spadají do věkového rozmezí mezi 18 a 30 lety. Zbylou část, tj. 10 %, tvoří respondenti ve věku 31–40 let.

---

⁷⁷ Vlastní zdroj

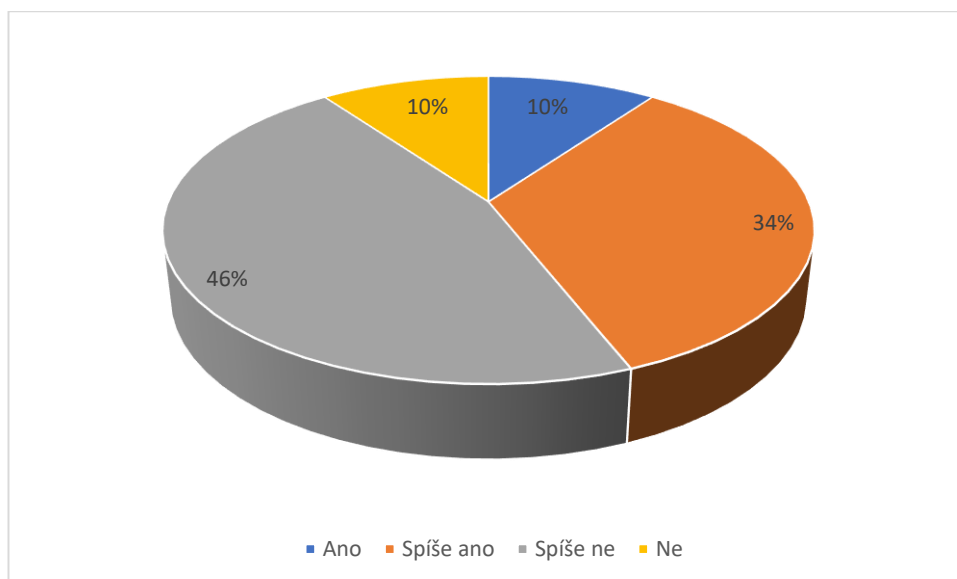
Graf 3 Cítíte se ve své zemi bezpečně?⁷⁸

Graf č. 3 znázorňuje, zda se respondenti cítí ve své zemi bezpečně. Respondenti měli 4 možnosti, jak mohli odpovědět. 52 % respondentů zvolilo odpověď „Spíše ano“. 38 % odpovědělo, že se ve své zemi cítí bezpečně – zvolili první odpověď „Ano“. Zbylých 10 % respondentů se ve své zemi spíše necítí bezpečně. Variantu „Ne“ nezvolil žádný respondent.

⁷⁸ Vlastní zdroj

Graf 4 Je podle vás obyvatelstvo ČR dostatečně informováno o hrozbách terorismu?⁷⁹

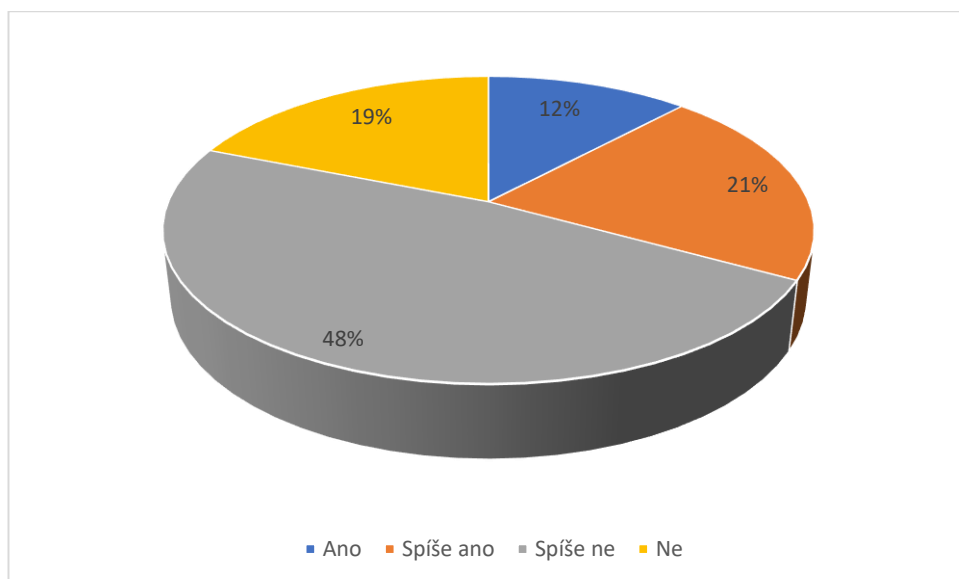

Z grafu č. 4 vyplývá, že podle 46 % respondentů obyvatelstvo České republiky spíše není dostatečně informováno o hrozbách terorismu. 34 % respondentů odpovědělo „Spíše ano“, 10 % odpovědělo záporně, tj. „Ne“, a zbylých 10 % zvolilo kladnou odpověď, tudíž je podle nich obyvatelstvo ČR o hrozbách terorismu dostatečně informováno.

---

⁷⁹ Vlastní zdroj

Graf 5 Víte, jak postupovat v případě teroristického útoku?⁸⁰

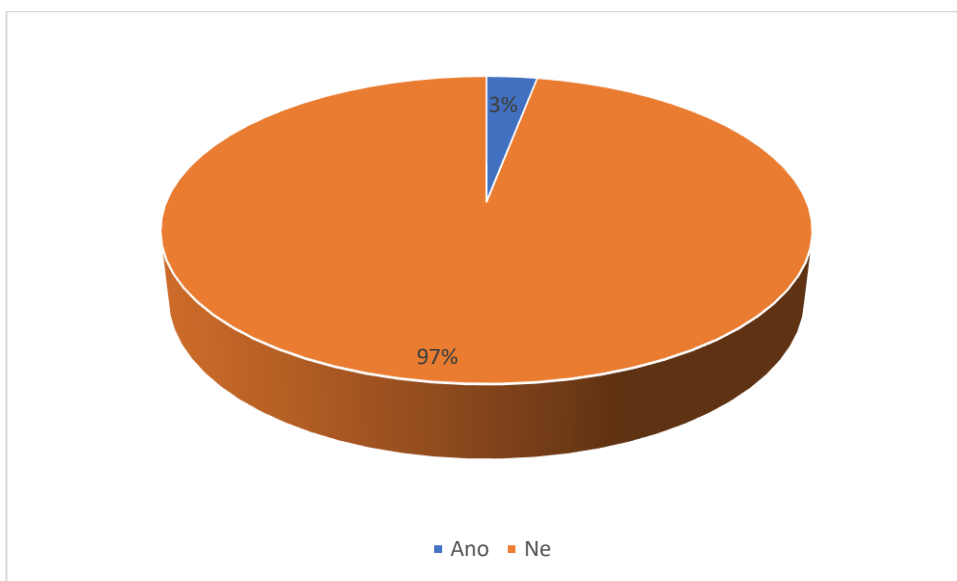

Graf č. 5 znázorňuje, zda si respondenti jsou vědomi postupů v případě teroristického útoku. 48 % respondentů odpovědělo „Spíše ne“. 21 % respondentů spíše ví, jak postupovat, 19 % neví, jak by postupovalo, a 12 % ví, jak postupovat.

---

⁸⁰ Vlastní zdroj

Graf 6 Máte osobní zkušenost s terorismem?⁸¹

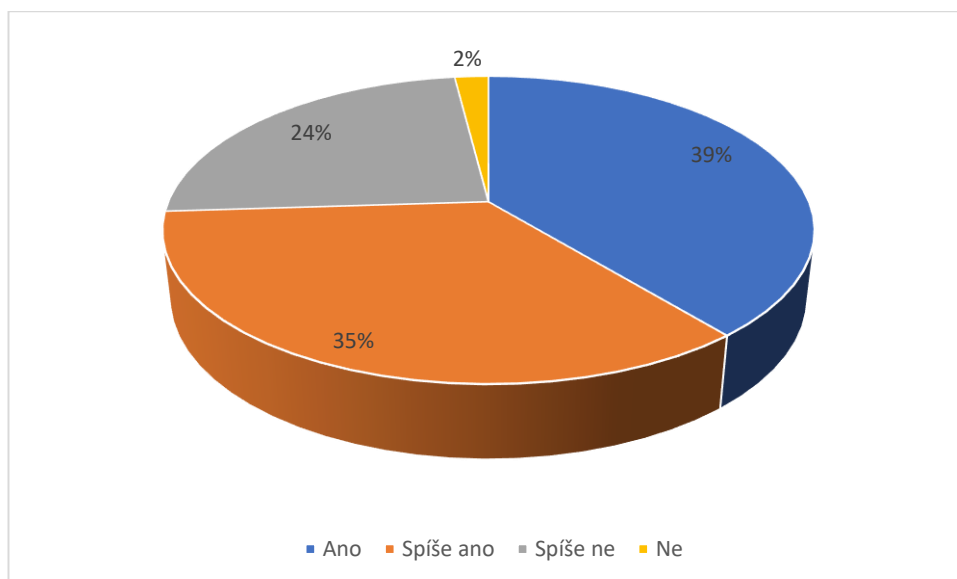

Graf č. 6 poukazuje na to, zda mají respondenti osobní zkušenost s terorismem. 97 % respondentů se s terorismem nesetkalo, avšak 3 % respondentů má s terorismem osobní zkušenost.

---

⁸¹ *Vlastní zdroj*

Graf 7 Vnímáte islamistický terorismus jako hrozbu?⁸²

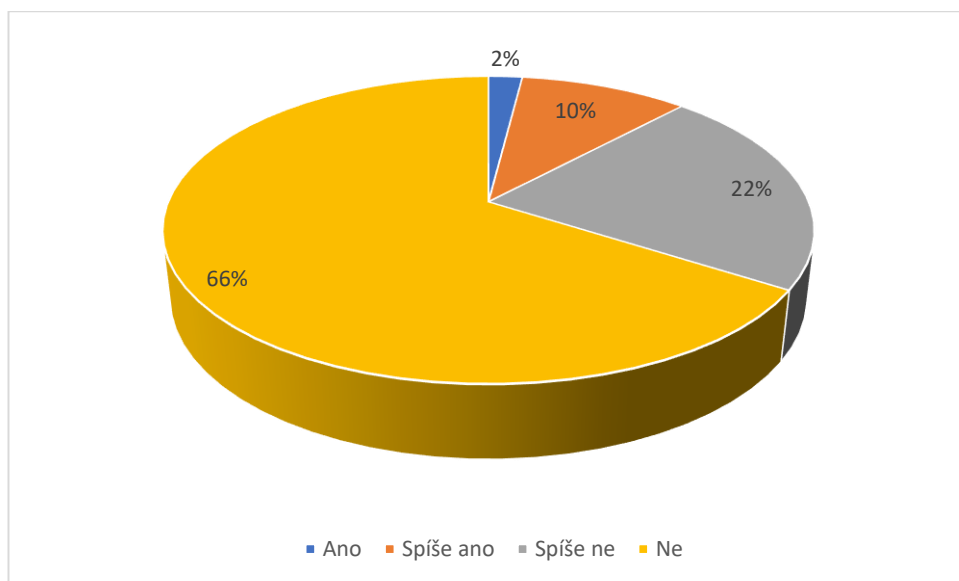

Graf č. 7 znázorňuje, že 39 % respondentů odpovědělo na otázku, zda vnímají islamistický terorismus jako hrozbu, „Ano“. 35 % zvolilo odpověď „Spíše ano“, 24 % „Spíše ne“ a zbylé 2 % zvolila odpověď, že islamistický terorismus jako hrozbu nevnímají.

---

⁸² *Vlastní zdroj*

Graf 8 Je podle vás terorismus pouze islamistický?⁸³

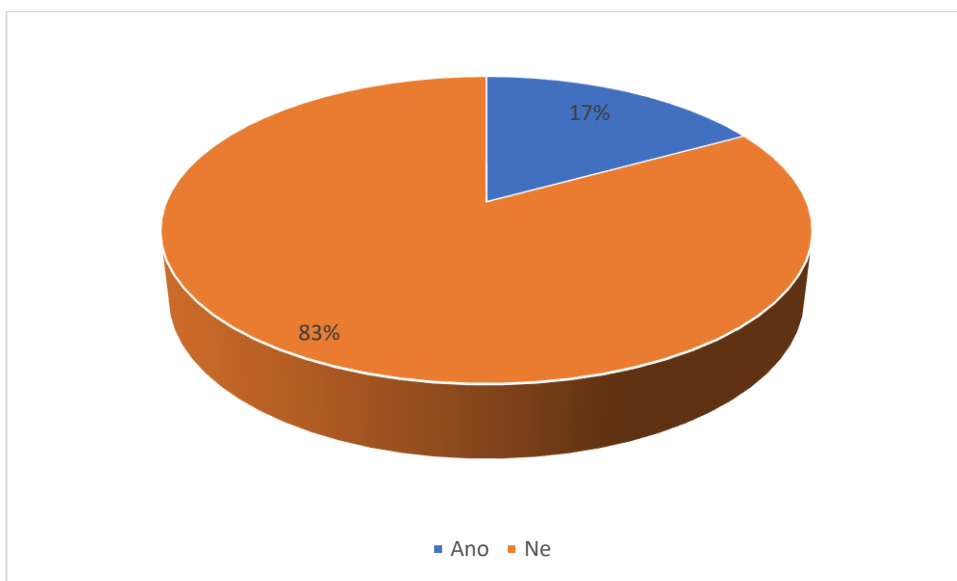

Na otázku ,zda je podle respondentů terorismus pouze islamistický, odpovědělo 66 % respondentů záporně. 22 % respondentů zvolilo odpověď „Spíše ne“, 10 % „Spíše ano“ a pouze 2 % zvolila jako odpověď variantu „Ano“.

---

⁸³ Vlastní zdroj

Graf 9 Setkal/a jste se již s někým, kdo vyznával „militantní“ islám?⁸⁴

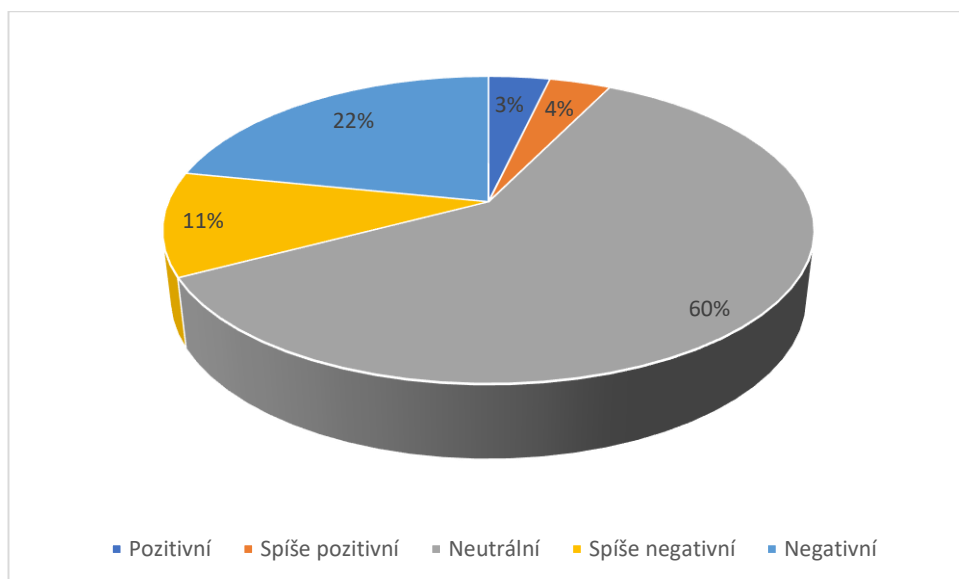
Graf č. 9 znázorňuje, zda se respondent setkal s někým, kdo vyznával „militantní“ islám. 83 % odpovědí bylo „Ne“ a zbylých 17 % bylo „Ano“.

---

⁸⁴ *Vlastní zdroj*

Graf 10 Pokud ano, jaká byla vaše zkušenost s touto osobou?⁸⁵

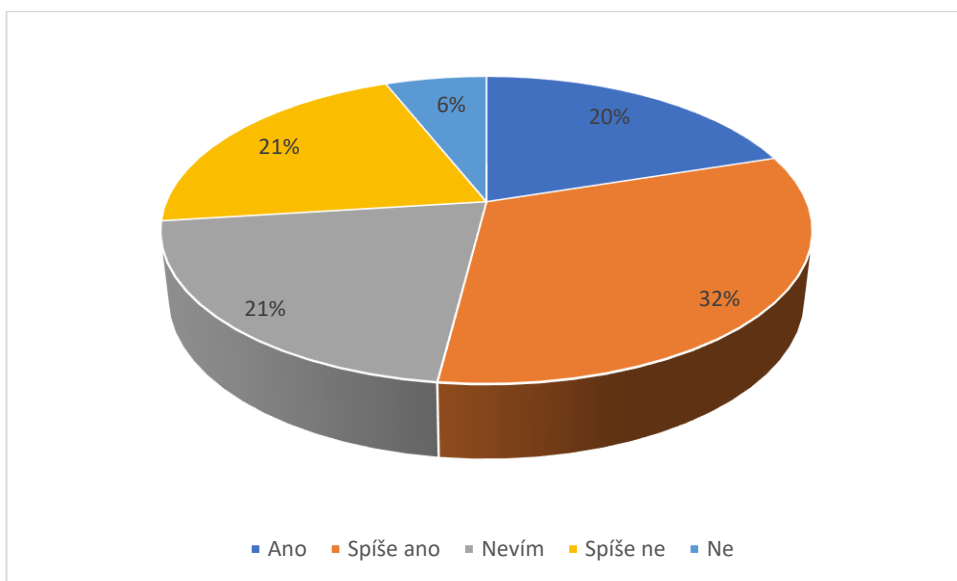

Z grafu č. 10 vyplývá že 60 % má neutrální zkušenost s osobou, která vyznávala militantní islám. 22 % respondentů má zkušenost pozitivní. 11 % zvolilo jako odpověď „Spíše negativní“, 4 % „Spíše pozitivní“ a zbylá 3 % odpověděla, že mají s touto osobou pozitivní zkušenost.

---

⁸⁵ Vlastní zdroj

Graf 11 Dokážete respektovat muslimskou víru?⁸⁶

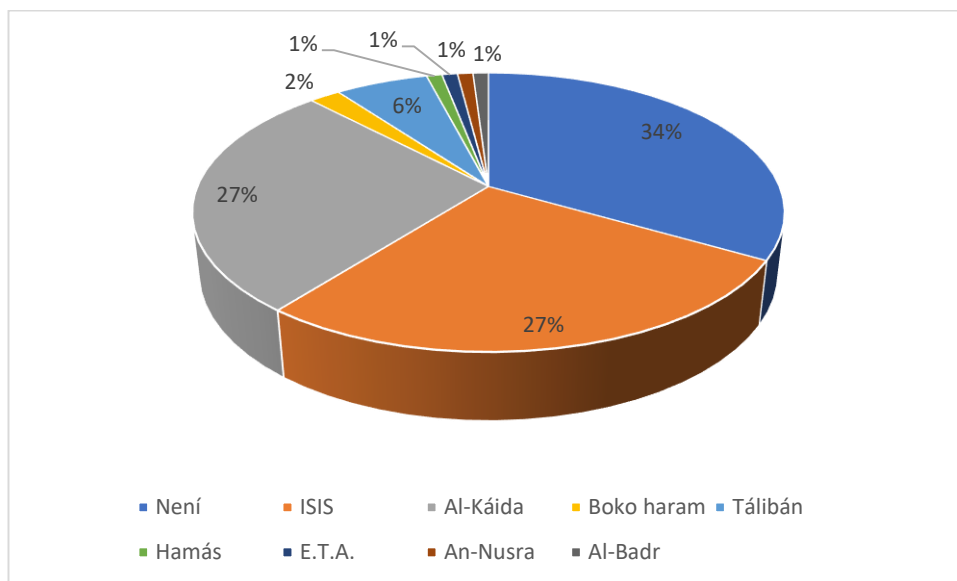

Graf č. 11 znázorňuje, že 32 % respondentů spíše dokáže respektovat muslimskou víru. 21 % neví, zda by ji dokázalo respektovat, 21 % by ji spíše nedokázalo respektovat, 20 % by ji respektovat dokázalo a 6 % by ji respektovat nedokázalo.

---

⁸⁶ *Vlastní zdroj*

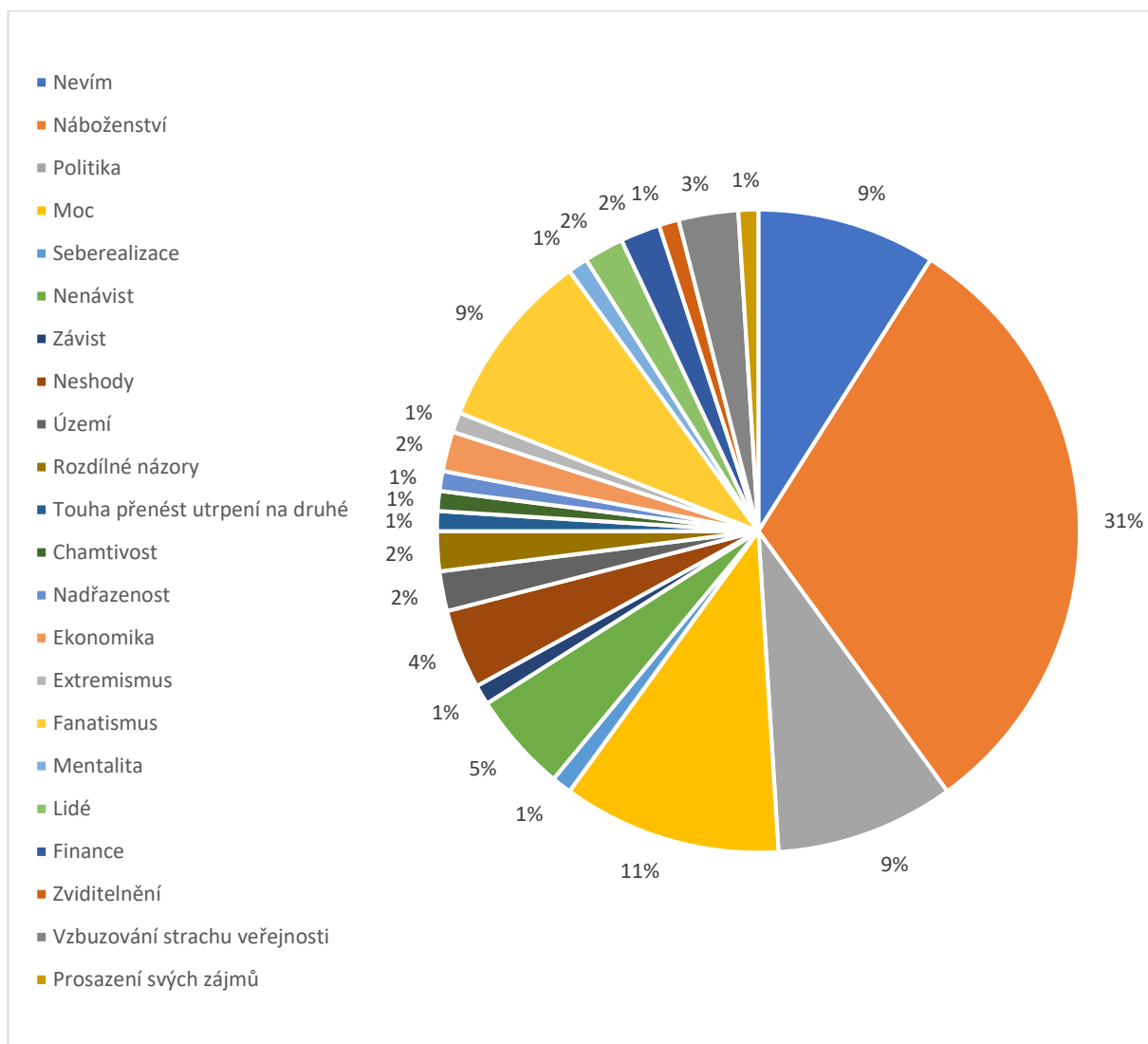
Graf 12 Je vám známa nějaká teroristická organizace? Jaká?⁸⁷

Tento graf znázorňuje, zda je respondentům známa nějaká teroristická organizace. a pokud ano, respondent ji měl uvést. 34 % respondentů zde uvedlo, že jim není známa žádná teroristická organizace. 27 % respondentů uvedlo organizaci ISIS. stejně tak 27 % uvedlo organizaci al-Káida. 6 % pak uvedlo organizaci E.T.A. a 2 % uvedla organizaci Boko haram. 1 % respondentů uvedlo organizaci Al-Badr, další 1 % An-Nusra a zbývající 1 % Hamás.

⁸⁷ Vlastní zdroj

Graf 13 Co je podle vás příčinou teroristických útoků?⁸⁸

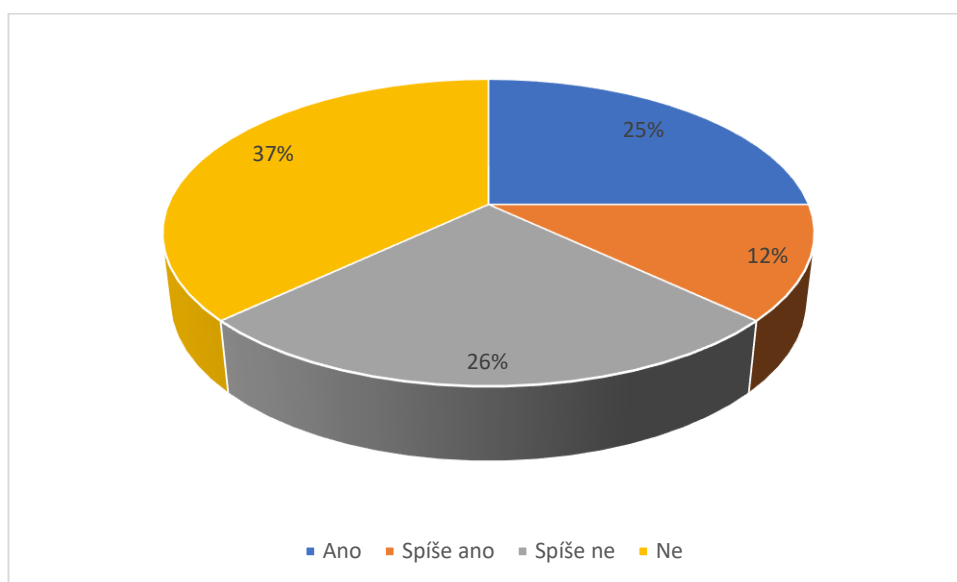

Graf č. 13 znázorňuje všechny příčiny, které jsou podle respondentů příčinou teroristických útoků. Nejvíce odpovědí, tj. 31 %, bylo, že příčinou je náboženství. Druhá nejčastější odpověď měla 11 % respondentů, a to že příčinou je moc. 9 % respondentů zmínilo politiku. Dalších 9 % zde uvedlo, že neví, jak na tuto otázku odpovědět. Podle 9 % respondentů je příčinou teroristických útoků fanatismus. 5 % respondentů odpovědělo, že příčinou je nenávist a podle 4 % respondentů jsou příčinou neshody. Podle 3 % je příčinou vzbuzování strachu veřejnosti, podle 2 % jsou příčinou finance a podle dalších 2 % respondentů jsou příčinou lidé. Jako odpověď „Rozdílné názory“ uvedly 2 % respondentů. Podle

⁸⁸ Vlastní zdroj

dalších 2 % respondentů je příčinou ekonomika. 2 % respondentů uvedla také to, že příčinou jsou „rozdílné názory“. Podle 2 % respondentů je příčinou teroristických útoků území. 1 % respondentů uvedlo jako příčinu seberealizaci, další 1 % uvedlo závist, 1 % respondentů také uvedlo touhu přenést utrpení na druhé a 1 % uvedlo jako příčinu chamtivost. Nadřazenost se také mezi odpověďmi objevila. Tuto odpověď zvolilo 1 % respondentů. 1 % odpovědí bylo „extremismus“, 1 % mentalita, 1 % zviditelnění a zbývající 1 % prosazení svých zájmů.

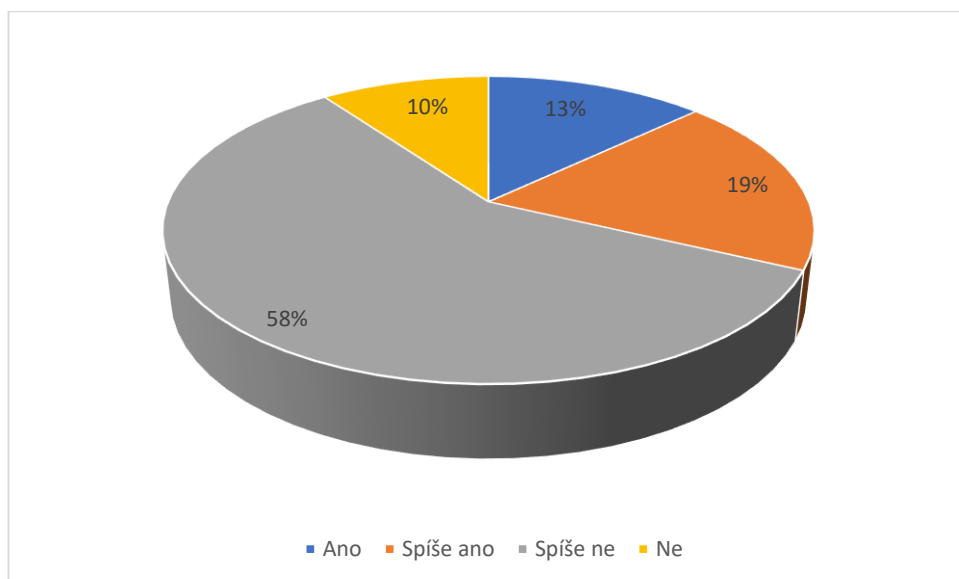
Graf 14 Víte, co jsou tzv. měkké cíle?⁸⁹

Z grafu č. 14 vyplývá, že 37 % respondentů neví, co jsou to měkké cíle a 26 % respondentů zvolilo jako odpověď variantu „Spíše ne“. 25 % respondentům je známo, co jsou to měkké cíle a 12 % zvolilo jako odpověď „Spíše ano“.

⁸⁹ Vlastní zdroj

Graf 15 Existuje podle vás nějaké účinné řešení, jak předejít terorismu?⁹⁰

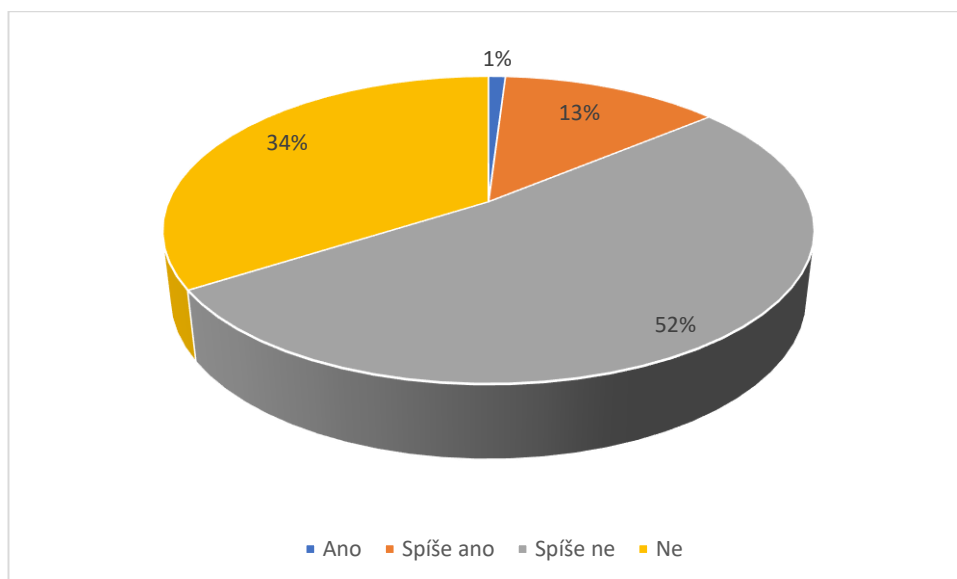

Graf č. 15 znázorňuje odpovědi respondentů, kteří měli na výběr ze 4 možností. 58 % zvolilo odpověď „Spíše ne“, 19 % „Spíše ano“, 13 % „Ano“ a 10 % respondentů zvolilo poslední odpověď „Ne“.

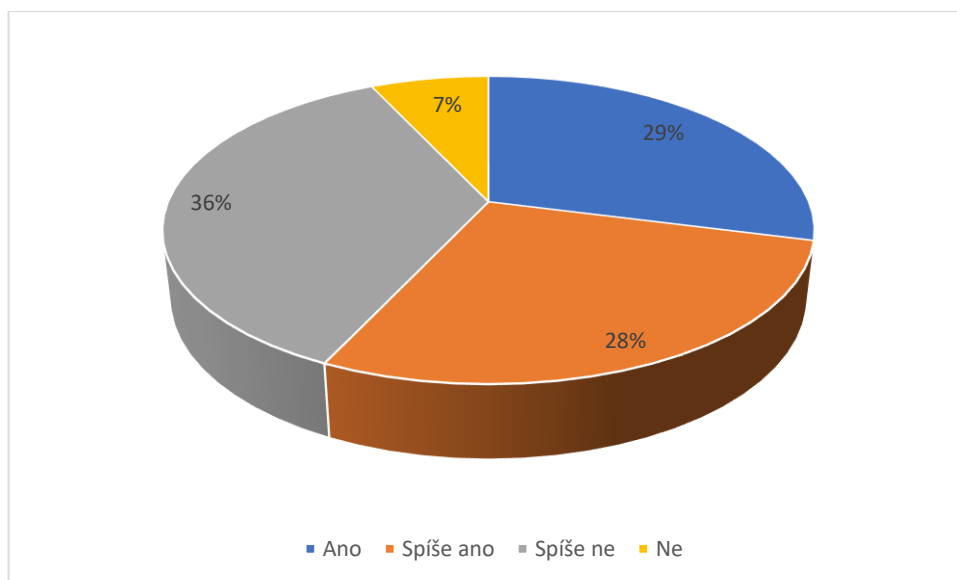
⁹⁰ Vlastní zdroj

Graf 16 Je podle vás veřejnost připravena čelit terorismu?⁹¹

52 % respondentů na otázku „Je podle vás veřejnost připravena čelit terorismu?“ zvolilo odpověď „Spíše ne“. 34 % respondentů uvedlo, že není připravena, 13 % uvedlo, že spíše ano a 1 % uvedlo, že je veřejnost připravena čelit terorismu.

Graf 17 Pokud by byla možnost, zapojil/a byste se do aktivního boje proti terorismu?⁹²

Z grafu č. 17 vyplývá, že 36 % respondentů by se nezapojilo do aktivního boje proti terorismu, avšak 29 % by se do boje zapojilo. 28 % respondentů uvedlo, že by se spíše zapojilo a zbylých 7 % by se nezapojilo.

⁹¹ Vlastní zdroj

⁹² Vlastní zdroj

Závěr

Bakalářská práce byla zaměřena na vymezení terorismu, jeho typologie a zdůraznění znaků islamistického terorismu. V této práci byl rozveden islamistický terorismus, včetně džihádu jako svaté války. Teoretická část dále rozvinula sebevražedný terorismus a další vlny terorismu, které bylo důležité zmínit. Co se týče projevů islamistického terorismu, byla v další části bakalářské práce specifikována nejznámější a nejbrutálnější organizace – Islámský stát. Následně byla blíže popsána protiteroristická opatření na území Evropské unie a České republiky, včetně výročních zpráv Europolu. Dále bylo provedeno empirické šetření formou dotazníkového šetření, které bylo cíleno na zjištění, zda čeští respondenti vnímají islamistický terorismus jako hrozbu, zda jsou připraveni čelit teroristickým útokům a zda jsou si vědomi, jak postupovat v případě napadení. V poslední řadě bylo zjištěno, jaké množství respondentů by se zapojilo do aktivního boje proti terorismu.

V teoretické části bylo hlavním cílem vymezit islamistický terorismus jako aktuální bezpečnostní hrozbu pro demokratické státy a jejich občany. Dále se práce zabývala analýzou aktuálních projevů islamistického terorismu, včetně jeho nositelů. Vedlejším cílem bylo objasnit protiteroristickou politiku Evropské unie, včetně České republiky.

Praktická část bakalářské práce byla realizována pomocí dotazníkového šetření, které bylo provedeno pomocí online dotazníku, který byl vložen na internetové stránky www.surveymonkey.com. Tohoto výzkumu se zúčastnilo celkem 100 respondentů při stoprocentní návratnosti. Dotazníkové šetření získalo názory a znalosti české veřejnosti v oblasti terorismu. Na základě tohoto šetření byly zjištěny tyto výsledky.

Pouze 10 % respondentů uvedlo, že se ve své zemi bezpečně spíše necítí. Zbylé odpovědi byly naopak pozitivní. 3 % respondentů uvedla, že mají osobní zkušenost s terorismem a 39 % respondentů vnímá islamistický terorismus jako hrozbu. Další odpovědi na otázku, zda respondenti vnímají islamistický terorismus jako hrozbu, už tak jisté nebyly a respondenti zvolili odpověď „Spíše ano“. Tuto odpověď zvolilo 35 % respondentů. 17 % respondentů mělo osobní zkušenost s osobou, která vyznává militantní islám a zkušenosti s touto osobou byly spíše neutrální, avšak pouze 3 % uvedla, že zkušenost s touto osobou byla pozitivní. Co se týče respektování

muslimské víry, tak by ji respondenti spíše dokázali respektovat. Dále byla respondentům kladena otázka, zda jim je známa nějaká teroristická organizace a měli tuto organizaci zmínit. Nejčastější odpověď byla, že respondentům není známa žádná teroristická organizace. Tuto odpověď uvedlo 34 % respondentů. 27 % uvedlo Islámský stát a stejný počet respondentů uvedlo al-Káidu. Podle respondentů je nejčastější příčinou teroristických útoků náboženství, moc a extremismus.

Dále byla respondentům kladena otázka, zda jsou si vědomi, co jsou to měkké cíle. Na tuto otázku byly odpovědi spíše negativní a 37 % respondentů uvedlo, že si znalostí ohledně měkkých cílů vědomi nejsou a 26 % respondentů uvedlo nejistou odpověď – tedy, že si spíše vědomi, co jsou to měkké cíle, nejsou. Poslední otázka měla zjistit, zda by se respondenti zapojili do aktivního boje proti terorismu. V tomto případě uvedlo 29 % respondentů, že by se do aktivního boje proti terorismu zapojilo a 28 % respondentů na tuto otázku zvolilo odpověď „spíše ano“.

Na závěr je nutné říci, že terorismus je velmi nebezpečný. Rozpíná se do celého světa a může se týkat kteréhokoliv občana. Postupem času je terorismus více globální, než byl dříve, a možností útoků na měkké cíle přibývá. Také je mnohem jednodušší výroba improvizovaných výbušnin. Odvrátit tyto útoky je velmi náročné, avšak není nemožné je odhalit dříve, než útoky započnou. Díky bezpečnostním opatřením a kooperacím mezi zpravodajskými službami je možné tyto útoky předvídat a včas je odvrátit.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. ČEJKA, Marek. *Encyklopedie blízkovýchodního terorismu*. Brno: Barrister & Principal, 2007. 223 s. ISBN 978-80-87029-19-0.
2. EICHLER, Jan. *Terorismus a války v době globalizace*. vyd. Praha: Karolinum, 2010. 397 s. ISBN 978-80-246-1790-9.
3. FILIPEC, Ondřej. *Fenomén terorismus: česká perspektiva*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017. 258 s. ISBN 978-80-244-5040-7.
4. HILLENBRAND, Carole. *Islám: historie, současnost a perspektivy*. Praha: Paseka, 2017. 304 s. ISBN 978-80-7432-685-1.
5. LAQUER, Walter. *The New Terrorism, Fanaticism and the Arms of Mass Destruction*. Oxford: University Press, New York, 1999. 316 s. ISBN 978-0195140644.
6. MAREŠ, Miroslav. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005. 476 s. ISBN 80-903333-8-9.
7. MCCANTS, William Faizi. *Islámský stát – apokalypsa: jeho historie, strategie a vize zániku světa*. Brno: CPress, 2016. 208 s. ISBN 978-80-264-1233-5.
8. MENDEL, Miloš. *Džihád: islámské koncepce šíření víry*. Vyd. 2., rozš. V Brno: Atlantis, 2010. 231 s. ISBN 978-80-7108-316-0. 231
9. PIKNA, Bohumil. *Vnitřní bezpečnost v právu a politice Evropské unie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2016. 434 s. ISBN 978-80-7380-611-8.
10. Shortland, N. *The Psychology of Terrorism*. United Kingdom, 2020. 126 s. ISBN 978-0367353315.
11. SOULEIMANOV, Emil a Mitchell A. BELFER. *Terorismus: pokus o porozumění*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2010. 345 s. ISBN 978-80-7419-038-4.
12. *Světový terorismus: encyklopedie*. Praha: Svojtka & Co., 2001. 536 s. ISBN 80-7237-340-4.
13. TICHÝ, Lukáš. *Terorismus a energetika na Blízkém východě a v severní Africe, dopady pro EU a ČR*. Praha: Ústav mezinárodních vztahů, 2017. 303 s. ISBN 978-80-87558-29-4.

14. WARNER, Bill. *The Submission of Women and Slaves*, CSPI Publishing, 2007 224 s. ISBN 978-0979579400.
15. WEISS, Michael a Hassan Sloves. *Islámský stát: uvnitř armády teroru*. Brno: CPress, 2015. 255 s. ISBN 978-80-264-0883-3.

Elektronické zdroje

1. *Opravdu rozumíme současné epidemii sebevražedných teroristických útoků?* [online] 2021 [cit. 2022-22-012]. Dostupné z WWW: <<https://vojenskerozhledy.cz/kategorie-clanku/bezpecnostni-prostredi/opravdu-rozumime-soucasne-epidemii-sebevrazednych-teroristicky-utoku-pokus-o-systematizaci-pojmu-terorismus>>.
2. *Suicide Bombings. The Ultimate Weapon?* [online] 2021 [cit. 2022-22-012]. Dostupné z WWW: <<http://www.ict.org.il/>>.
3. *Ideový a sociokulturní kontext sebevražedného útoku: proliferace mučednické subkultury ČR* [online] 2009 [cit. 2022-22-012]. Dostupné z WWW: <<https://www.vojenskerozhledy.cz/kategorie-clanku/bezpecnostni-prostredi/ideovy-a-sociokulturni-kontext-sebevrazedneho-utoku-proliferace-mucednicke-subkultury>>.
4. *Jak zastavit terorismus: opatření EU* [online] 2021 [cit. 2022-22-02]. Dostupné z WWW: <<https://www.europarl.europa.eu/news/cs/headlines/security/20180316STO99922/jak-zastavit-teroristy-opatreni-eu>>.
5. *Bezpečnostní strategie České republiky*, [online] 2021 [cit. 2022-22-02]. Dostupné z WWW: <[assets/ppov/brs/dokumenty/bezpecnostni-strategie-2015.pdf](#)>.
6. *Boj proti terorismu* [online] [cit. 2022-22-02]. Dostupné z WWW: <https://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/bezpecnostni_politika/boj_proti_terorismu/index.html>.
7. *MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. Česká republika [cit. 2022-01-23]. Dostupné z WWW: <<https://www.mvcr.cz/cthh/clanek/te-sat-2020.aspx>>.

8. *MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. Česká republika [cit. 2022-01-23]. Dostupné z WWW: <<https://www.mvcr.cz/cthh/clanek/te-sat-2021.aspx>>.
9. *MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. Česká republika [cit. 2022-01-23]. Dostupné z WWW: <<https://www.mvcr.cz/cthh/clanek/te-sat-2021.aspx>>.

Ostatní zdroje

1. *Turning Point: 9/11 and the War on Terror [česky Zlomové okamžiky: 11. září a válka proti terorismu]* [seriál]. Režie Brian Knappenberger. USA, 2021.

Seznam zkratek

ISIS, IS, DAESH – Islámský stát

EU – Evropská unie

ČR – Česká republika

TE-SAT – roční zprávy Europolu z oblasti terorismu

USA – Spojené státy americké

USD – americký dolar

SIS – Schengenský informační systém

ETIAS – Evropský systém pro cestovní povolení

NATO – Severoatlantická aliance

OSN – Organizace spojených národů

EDU – protidrogová jednotka Europolu

Seznam obrázků a příloh

Obrázek 1 Teroristické útoky a zadržení za rok 2019	42
Obrázek 2 Teroristické útoky a zadržení za rok 2020.....	44
Příloha 1 Formulář dotazníkového šetření	72
Příloha 2 https://www.surveio.com/survey/d/N3J5V4H2L5S2U1I7F	

Seznam tabulek a grafů

Graf 1 Pohlaví	48
Graf 2 Věk	49
Graf 3 Cítíte se ve své zemi bezpečně?.....	50
Graf 4 Je podle vás obyvatelstvo ČR dostatečně informováno o hrozbách terorismu? ..	51
Graf 5 Víte jak postupovat v případě teroristického útoku?	52
Graf 6 Máte osobní zkušenost s terorismem?	53
Graf 7 Vnímáte islamistický terorismus jako hrozbu?.....	54
Graf 8 Je podle vás terorismus pouze islamistický?	55
Graf 9 Setkal/a jste se již s někým kdo vyznával „militantní“ islám?	56
Graf 10 Pokud ano, jaká byla vaše zkušenost s touto osobou?	57
Graf 11 Dokážete respektovat muslimskou víru?	58
Graf 12 Je vám známa nějaká teroristická organizace? Jaká?	59
Graf 13 Co je podle vás příčinou teroristických útoků?	60
Graf 14 Víte co jsou tzv. měkké cíle?	61
Graf 15 Existuje podle vás nějaké účinné řešení jak předejít terorismu?	62
Graf 16 Je podle vás veřejnost připravena čelit terorismu?	62
Graf 17 Pokud by byla možnost, zapojil/a byste se do aktivního boje proti terorismu? ..	63

Příloha č. 1. – Formulář dotazníkového šetření

Milí respondenti. Jsem studentem třetího ročníku Vysoké školy evropských a regionálních studií Příbram, obor Bezpečnostně právní činnost. Chtěl bych vás tímto požádat o vyplnění dotazníku, který jsem vytvořil. Tento dotazník je určen různým věkovým kategoriím a zaměřuji se zde na průzkum znalostí a názorů, který se týká pohledu veřejnosti na terorismus. Výsledky dotazníku jsou anonymní a poslouží pouze jako podklad pro vypracování praktické části bakalářské práce na téma: „Islamistický terorismus a sebevražedný terorismus“.

Děkuji za Váš čas

Miloš Zvelebil

- 1) Jakého jste pohlaví?
  - a) Žena
  - b) Muž
  - c) Jiný

- 2) Jaký je váš věk?
  - a) 18–30
  - b) 31–40
  - c) 41 a více

- 3) Cítíte se ve své zemi bezpečně?
  - a) Ano
  - b) Spíše ano
  - c) Spíše ne
  - d) Ne

- 4) Je podle vás obyvatelstvo ČR dostatečně informováno o hrozbách terorismu?
  - a) Ano
  - b) Spíše ano
  - c) Spíše ne

- d) Ne
- 5) Víte, jak postupovat v případě teroristického útoku?
- a) Ano
  - b) Spíše ano
  - c) Spíše ne
  - d) Ne
- 6) Máte osobní zkušenost s terorismem?
- a) Ano
  - b) Ne
- 7) Vnímáte islamistický terorismus jako hrozbu?
- a) Ano
  - b) Spíše ano
  - c) Spíše ne
  - d) Ne
- 8) Je podle vás terorismus pouze islamistický?
- a) Ano
  - b) Spíše ano
  - c) Spíše ne
  - d) Ne
- 9) Setkal/a jste se již s někým kdo vyznával „militantní“ islám?
- a) Ano
  - b) Ne
- 10) Pokud ano, jaká byla vaše zkušenost s touto osobou?
- a) Pozitivní
  - b) Spíše pozitivní
  - c) Neutrální
  - d) Spíše negativní
  - e) Negativní

11) Dokážete respektovat muslimskou víru?

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Nevím
- d) Spíše ne
- e) Ne

12) Je vám známa nějaká teroristická organizace? Jaká?

.....

13) Co je podle vás příčinou teroristických útoků?

.....

14) Víte, co jsou tzv. měkké cíle?

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne

15) Existuje podle vás nějaké účinné řešení, jak předejít terorismu?

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne

16) Je podle vás veřejnost připravena čelit terorismu?

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne

17) Pokud by byla možnost, zapojil/a byste se do aktivního boje proti terorismu?

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne